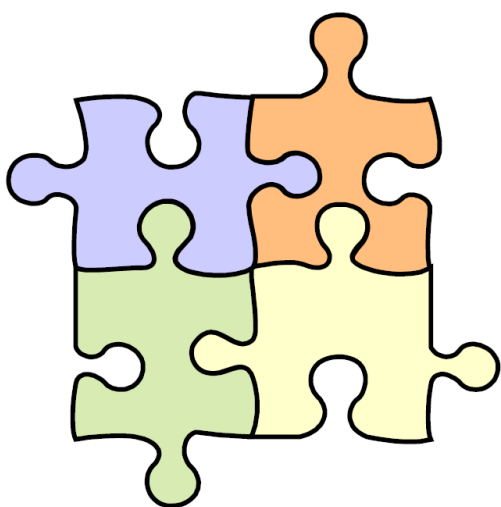

Evaluatie Minimabeleid en Kindpakket

Eindevaluatie van het 'Activerend Minimabeleid 2015-2018' en
het 'Plan van aanpak bestrijding van armoede bij kinderen'

MANAGEMENTSAMENVATTING

Op 18 december 2014 is door de raad het 'Activerend Minimabeleid 2015-2018' vastgesteld. Aanvullend hierop heeft de raad op 22 juni 2017 het 'Plan van aanpak bestrijding van armoede onder kinderen' vastgesteld met aanvullende minimaregelingen voor kinderen. Voor u ligt de evaluatie van beide documenten over de periode 2015 t/m een prognose voor 2018. Deze evaluatie is gedaan op basis van literatuuronderzoek, gesprekken met maatschappelijke partners, kwantitatief onderzoek door KWIZ en de gemeente en enquêtes onder de doelgroep.

Op basis van onderliggende evaluatie zijn de volgende conclusies getrokken:

Vangnet

De Minimaregelingen en het Kindpakket zijn een vangnet gebleken voor chronisch zieken en gehandicapten, gebruikers WMO-voorzieningen, kinderen en personen die lang op een laag inkomen zijn aangewezen. De regelingen zorgen voor iets meer ruimte in het budget wat zorgt voor een verlaging van de stress. Voor enkele doelgroepen (alleenstaanden en paren zonder kinderen) is het budget echter nog steeds onder het niet-veel-maar-toereikend-budget.

Het vangnet van de gemeente Veenendaal is veel ruimer dan de meeste andere gemeenten in Nederland. Met name voor kinderen en gezinnen.

Ten opzichte van 2016 zien we een daling van het aantal huishoudens dat een beroep moet doen op dit vangnet met ongeveer 2,5%. Dit in tegenstelling tot het landelijk gemiddelde. Dit verschil is grotendeels te verklaren door de verhoudingsgewijs sterkere daling van het aantal bijstandsgerechtigden ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Alleenstaanden en gezinnen vormen de grootste groep minimahuishoudens. Opvallend is dat het aantal kinderen dat opgroeit in een huishouden dat moet rondkomen van een bepaald percentage van het wettelijk minimum in de afgelopen jaren nagenoeg gelijk is gebleven.

Maatwerk

De meeste regelingen zijn generiek voor één specifieke groep. Alleen de Bijzondere Bijstand is volledig maatwerk. Bij de overige regelingen wordt er sporadisch een beroep gedaan op de hardheidsclausule om af te wijken van de regels en dus maatwerk te kunnen leveren. Uit de evaluatie blijkt hoe moeilijk het is om vast te stellen welke maatregelen bijdragen aan het doorbreken van de spiraal van (erfelijke) armoede. Vanuit de literatuur komt voort dat maatwerk hiervoor het meest effectief is omdat de behoefte per situatie anders kan zijn.

Indien de doelstelling is dat het minimabeleid bijdraagt aan het doorbreken van de spiraal van armoede dan is te concluderen dat het huidige minimabeleid te weinig maatwerk biedt.

Breed minimabeleid

Het minimabeleid is de afgelopen jaren verbreed met het Kindpakket. Het 'Plan van aanpak bestrijding van armoede onder kinderen' is uitgevoerd en de 'Snel inzetbare maatregelen' zijn een groot succes. Op basis van onder andere deze evaluatie zullen in 2019 structurele maatregelen worden opgesteld. Ook wordt er steeds meer samenhang gezocht (en gevonden) binnen de overige domeinen. Dit maakt dat regelingen en afspraken binnen participatie, WMO, Jeugd en het fysieke domein steeds beter op elkaar aansluiten en elkaar versterken.

Het minimabeleid is de afgelopen jaren actief onder de aandacht gebracht en de doelgroep die wordt bereikt is sterk verbreed.

Activerend

Het minimabeleid leidt tot meer maatschappelijke participatie. Vooral bij kinderen. Bij volwassenen zien we dit minder terug aangezien zij de Geld-Terug-Regeling voor een groot deel gebruiken voor internetkosten en minder voor doeleinden die leiden tot meer maatschappelijke participatie zoals sport

of cultuur. De overige regelingen hebben tot doel dat andere kosten vergoed worden waardoor de minima een iets ruimer budget hebben en dus minder armoede. Direct leveren de maatregelen geen effect op om op de lange termijn uit de armoede te blijven. Indirect echter wel. Door de doelgroep wordt aangegeven dat zij door de vergoeding van sommige kosten, minder stress ervaren met betrekking tot de betaling van deze kosten en hierdoor meer ruimte in hun hoofd hebben om aan langetermijntwikkeling te denken.

In 2016 is landelijk het aantal huishoudens dat minstens 4 jaar rond moet komen van een laag inkomen, licht gestegen. De kans op uitstroom na het eerste jaar van armoede is betrekkelijk groot (rond de 60%), maar die kans neemt vervolgens af naar nog geen 5% in het vijfde armoedejaar. Zo'n 40% van de uitstromers valt op enig moment terug in de armoede. Deze cijfers ondersteunen de theorie dat minimabeleid activerend moet zijn en zich richten op het doorbreken van de spiraal van armoede. Het nieuwe minimabeleid zal hier nog meer nadruk op leggen

Lonend

Voor de meeste doelgroepen is de koopkracht in de afgelopen jaren gestegen of gestabiliseerd met uitzondering van echtparen met een AOW en aanvullend pensioen. Het wettelijk sociaal minimum blijkt echter onvoldoende om, zonder risico op schulden, van te leven. De lokale regelingen hebben grote positieve invloed op de koopkracht, met name bij (eenouder) gezinnen.

Bij aanvaarding van werk gaan inwoners er, door het wegvallen van het recht op gemeentelijke en landelijke regelingen, netto wel op vooruit maar minder dan ze bruto meer verdienen. Het is wel lonend om aan het werk te gaan, zelfs voor een loon tot 130% van het wettelijk minimum. Dit is echter wel zeer minimaal. De mogelijke extra kosten die werk met zich meebrengt zijn hierbij nog niet meegerekend.

Huidig niveau

Het huidige voorzieningenniveau is, met de toevoeging van het Kindpakket, hoger dan in 2015. Het aantal huishoudens dat gebruik maakt van de regelingen is deels gestegen. In 2018 zien we ten opzichte van 2016 een stijging in het gebruik van het Kindpakket, de Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning, de Compensatie meerkosten chronisch zieken en gehandicapten, de Collectieve ziektekostenverzekering en het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Het aantal inwoners dat gebruik maakt van de Geld-Terug-Regeling (extra), de Individuele Inkomens Toeslag en de Bijzondere Bijstand is de afgelopen jaren stabiel gebleven.

Een lichte daling verwachten we dit jaar in het aantal huishoudens dat kwijtschelding krijgt van de gemeentelijke belastingen ten opzichte van 2016.

Kosten

In 2018 zien we ten opzichte van 2016 een stijging in de kosten van de Compensatie meerkosten chronisch zieken, de Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning, de Menzis en het Jeugdfonds Sport en Cultuur. De kosten voor het Kindpakket, de Individuele Inkomens toeslag en de kwijtschelding gemeentelijke belastingen zijn naar verwachting stabiel. De kosten voor de GTR(extra) en de Bijzondere Bijstand dalen juist.

Te zien is dat bij enkele regelingen de stijging en/of daling van de kosten niet gelijk is aan de stijging en/of daling van het gebruik. Dit heeft te maken met een verschuiving binnen het gebruik van de regeling.

De totale kosten van de minimaregelingen en het Kindpakket zijn de afgelopen jaren gestegen. De raad is hier middels de P&C cyclus van op de hoogte gesteld.

Inhoud

1	Inleiding	7
1.1	Context	7
1.2	Juridisch kader.....	7
1.3	Reikwijdte	8
1.4	Conclusies tussenevaluatie	8
1.5	Doelstellingen/ uitgangspunten	9
1.6	Werkwijze	10
1.7	Veenendaal, Rhenen en Renswoude.....	10
2	Doelgroep.....	11
2.1	Korte beschrijving van de doelgroep	11
2.2	Omvang van de doelgroep	11
2.2.1	Aantal huishoudens	11
2.2.2	Herkomst inkomen.....	11
2.2.3	Huishoudtype.....	12
2.3	Kinderen	12
2.4	Conclusie	13
3	Landelijke en lokale ontwikkelingen	14
3.1	Onderzoeken en rapporten.....	14
3.2	Lokale ontwikkelingen	15
3.2.1	Raadsprogramma's 2014-2018 en 2018-2024.....	15
3.2.2	Visie Sociaal Domein.....	16
3.3	Flankerend beleid	16
3.3.1	Schulddienstverlening 2018-2022	16
3.3.2	Gezondheidsbeleid 2018-2021.....	16
3.3.3	Wmo 2016-2019	16
3.3.4	Jeugdbeleid 2016-2019	17
3.3.5	Sportbeleid 2016-2019	17
3.3.6	Onderwijsbeleid 2016-2020.....	17
3.4	Samenwerking met lokale partners	17
3.5	Projecten.....	17
3.5.1	Buurtgerichte aanpak armoede Veenendaal.....	17
3.5.2	Ontwikkeling Wijkvisie Franse Gat	18
3.5.3	Personen met verward gedrag	18
3.6	Conclusie	18
4	Koopkracht	19
4.1	Landelijke koopkrachtontwikkeling	19
4.2	Basisbehoeftebudget versus het niet-veel-maar-toereikend-criterium.....	19

4.3	Involed lokale regelingen op de koopkracht	20
4.4	Armoedeval.....	21
4.5	Minimaregelingen vergeleken.....	23
4.6	Ervaringen doelgroep	24
4.7	Conclusie	24
5	Gebruik lokale Inkomensondersteunende maatregelen	25
5.1	Algemeen.....	25
5.1.1	Uitvoerders	25
5.1.2	Ervaringen intermediairs.....	25
5.1.3	Ervaringen doelgroep	25
5.2	Compensatie meerkosten Chronisch zieken en gehandicapten	26
5.2.1	Bereik/ gebruik.....	26
5.2.2	Kosten.....	27
5.2.3	Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs en doelgroep	27
5.3	Vergoeding eigen bijdrage WMO	27
5.4	Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning	27
5.4.1	Bereik/ gebruik.....	27
5.4.2	Kosten.....	28
5.5	Computerregeling (oud).....	28
5.5.1	Korte uitleg regeling.....	28
5.5.2	Bereik/ gebruik.....	28
5.5.3	Kosten.....	28
5.6	Geld-Terug-Regeling (GTR) en Geld-Terug-Regeling-Extra (GTRextra)	28
5.6.1	Bereik/ gebruik.....	28
5.6.2	Kosten.....	29
5.6.3	Ontwikkeling in gebruik.....	29
5.6.4	Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs en doelgroep	29
5.7	Kindpakket.....	30
5.7.1	Bereik/ gebruik.....	30
5.7.2	Kosten.....	30
5.7.3	Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs en doelgroep	31
5.8	Collectieve ziektekostenverzekering	31
5.8.1	Korte uitleg regeling.....	31
5.8.2	Bereik/ gebruik.....	32
5.8.3	Kosten.....	32
5.8.4	Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs en doelgroep	32
5.9	Individuele inkomenstoelage	32
5.9.1	Bereik/ gebruik.....	32

5.9.2	Kosten.....	33
5.10	Bijzondere bijstand	33
5.10.1	Bereik/ gebruik.....	33
5.10.2	Kosten.....	33
5.10.3	Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs.....	34
5.11	Jeugdfonds Sport & Cultuur	34
5.11.1	Bereik/ gebruik.....	35
5.11.2	Kosten.....	35
5.11.3	Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs en doelgroep	35
5.12	Kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen	35
5.12.1	Bereik/ gebruik.....	35
5.12.2	Kosten.....	36
5.12.3	Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs.....	36
5.13	Conclusies	36
6	Budget	37
7	Conclusies.....	38
7.1	Uitgangspunten/ doelstellingen	38
7.1.1	Uitgangspunten Activerend minimabeleid 2015-2018.....	38
7.1.2	Plan van aanpak bestrijding van armoede onder kinderen	39
7.2	Eindconclusies.....	40
Bijlage 1	Begrippenlijst	
Bijlage 2	Juridisch kader	
Bijlage 3	Minimaregelingen Veenendaal	
Bijlage 4	Conclusies onderzoek KWIZ	
Bijlage 5	Normbedragen 1-7-2018	
Bijlage 6	Diverse cijfers	
Bijlage 7	Bedragen per huishoudtype per jaar	
Bijlage 8	Samenvattingen landelijke onderzoeken	
Bijlage 9	Minimaregelingen vergelijkbare gemeenten	
Bijlage 10	Faillissement uitvoerder minimaregelingen	

1 INLEIDING

1.1 Context

Armoede is volgens de definitie van de Verenigde Naties; “Het niet kunnen voorzien in de eerste levensbehoeften. Zij ontstaat wanneer een persoon of een groep mensen onvoldoende betaal- en/of ruilmiddelen heeft om in de primaire levensbehoeften te kunnen voorzien”. Huishoudens die leven in armoede lopen een groter risico op sociale uitsluiting. Dit geldt vooral in situaties waar nauwelijks uitzicht is op werk of verandering van leefsituatie. Een inwoner die in armoede leeft, kan onvoldoende meedoen in de maatschappij. Er bestaat een grotere kans dat hij in een sociaal isolement terecht komt. Bij deze brede definitie hoort een brede set aan beleidsmaatregelen: educatie, werk, maatschappelijke participatie, zorg en schuldhulpverlening.

Binnen het sociaal domein werken we in Veenendaal vanuit één visie op de burger. Kenmerken van deze visie zijn: Stimuleren en activeren eigen kracht, aandacht voor kwetsbaren en ondersteuning op maat. Het beleidskader “Activerend minimabeleid 2015-2018” is mede gebaseerd op deze visie. Binnen dit beleidskader is armoede vanuit een meer enge betekenis benaderd: het richt zich voornamelijk op inkomensondersteuning voor minima. Op 18 december 2014 is door de raad dit meerjarenbeleidskader vastgesteld. Het beleidskader hanteert een aantal aannames met betrekking tot omvang van de doelgroep, gebruik van de regelingen, ontwikkeling van de koopkracht van minima en beslag op gemeentelijke middelen. In 2015 heeft een evaluatie van de besteding van de middelen voor Wtcg/CER plaatsgevonden. Met ingang van 1 januari 2016 zijn als gevolg hiervan extra voorzieningen voor chronisch zieken en gehandicapten ingevoerd. In juni 2016 heeft er een tussenevaluatie plaatsgevonden van het minimabeleid.

Vanaf 2017 heeft elke gemeente extra gelden ontvangen voor de bestrijding van kinderarmoede. Als gevolg van een motie in de raad van 22 december 2016 heeft de raad op 22 juni 2017 het ‘Plan van aanpak bestrijding van armoede onder kinderen’ vastgesteld. In het plan van aanpak zijn maatregelen voor kinderen vastgesteld die ter aanvulling op het huidige minimabeleid dienen.

Voor u ligt nu een de evaluatie van het gehele beleidskader ‘Activerend minimabeleid 2015-2018’ en het ‘Plan van aanpak bestrijding van armoede onder kinderen’ over de periode 2015 t/m een prognose voor 2018. In deze evaluatie kijken we of alle aannames uit het beleidskader en het plan van aanpak nu nog steeds kloppen, wat het bereik is van de regelingen en hoe deze wordt ervaren door de doelgroep.

Daarnaast levert deze evaluatie ook weer voeding aan de visie en uitvoering van het Sociaal Domein in Veenendaal.

1.2 Juridisch kader

Het Minimabeleid is gebaseerd op artikel 35 en 36 van de participatiewet¹. Het aanvullend Kindpakket dat op 22 juni 2017 door de raad is vastgesteld is gebaseerd op de artikelen 108, 147 en 149 van de Gemeentewet. In bijlage 2 worden deze artikelen verder uiteengezet.

Vanuit dit juridisch kader zijn enkele onderdelen wettelijk verplicht en de overige zijn bovenwettelijk begunstigend beleid. De volgende regelingen zijn wettelijk verplicht:

- Individuele bijzondere bijstand
- Individuele inkomenstoelage

¹ Zie bijlage 2 voor de wetteksten

1.3 Reikwijdte

In het beleidskader Activerend minimabeleid is minimabeleid omschreven als:
Het bieden van inkomensondersteuning aan minimahuishoudens om de situatie van individuele inwoners of groepen binnen Veenendaal te verbeteren.

In de evaluatie van het beleidskader komt een aantal onderwerpen aan bod:

1. Doelgroep. We geven inzicht in de huidige omvang en samenstelling van de doelgroep van het armoedebeleid in Veenendaal.
2. Landelijke, lokale ontwikkelingen en flankerend beleid (met welke beleidsterreinen is er de afgelopen jaren samenhang en overlap geweest en welke ontwikkelingen zien wij hierin).
3. Koopkracht. Welk effect hebben de Minimaregelingen op de koopkracht.
4. Gebruik en ervaringen van lokale Inkomensondersteunende maatregelen², te weten:
 - a) Minimaregelingen en Kindpakket uitgevoerd door Bureau Minimaregelingen;
 - b) Collectieve ziektekostenverzekering;
 - c) Individuele inkomenstoelage;
 - d) Bijzondere bijstand;
 - e) Jeugdfonds sport en cultuur;
 - f) Kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen;
 - g) Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning;
 - h) Compensatie meerkosten Chronisch zieken en gehandicapten.
5. Ontwikkeling kosten. Op basis van het beleidskader minimabeleid 2015-2018 is een meerjarenbegroting opgesteld. In de evaluatie vergelijken we de kosten 2015 t/m 2017 en geven we een prognose met betrekking tot 2018.

1.4 Conclusies tussenevaluatie

Halverwege 2016 heeft er een tussenevaluatie plaatsgevonden van het Activerend Minimabeleid. Dit waren de conclusies hieruit:

Doel

Het huidige minimabeleidskader (incl. de minimamaatregelen) loopt van 2015 tot en met 2018. In 2015 heeft een evaluatie van de besteding van de middelen voor Wtcg/CER plaatsgevonden. Met ingang van 1 januari 2016 zijn als gevolg hiervan extra voorzieningen voor chronisch zieken en gehandicapten ingevoerd. Na één kalenderjaar is nu het beleidskader breder geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie zien we geen aanleiding het huidige beleid aan te passen. De huidige maatregelen zijn naar aard en omvang voldoende om minima in Veenendaal financieel te ondersteunen. Bovendien zijn deze maatregelen breed bekend gemaakt en toegankelijk. Door de gemeente is vooral ingezet op participatie. Daarbij is extra aandacht voor kinderen en personen met hoge zorgkosten. Naast deze maatregelen zijn er ook particuliere initiatieven, met name gericht op kinderen.

Financieel

Minimaregelingen zijn veelal open-einde regelingen. Dit maakt sturen op budgetten erg lastig. Als de huidige trend doorzet zal het minimabudget in 2016 of 2017 worden overschreden. Dit is hoofdzakelijk gelegen in ontwikkelingen waar wij als gemeente weinig invloed op uit kunnen oefenen, te weten inrichtingskosten statushouders en kosten beschermingsbewind. Tussen VNG en het Rijk vindt overleg plaats over deze onderwerpen.

² De inhoud van de regelingen wordt beschreven in bijlage 3

Voorstel

Voorgesteld wordt het huidige beleid tot en met 2018 ongewijzigd voort te zetten.

Om te voldoen aan de aanvragen diplomazwemmen zal de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage worden verhoogd naar € 70.000. In de P&C-cyclus zullen de uitgaven minimabeleid worden gevolgd.

1.5 Doelstellingen/ uitgangspunten

Doelstelling van de evaluatie is het toetsen van de opgestelde uitgangspunten en doelstellingen in het 'Activerend minimabeleid 2015-2018' (verder Minimabeleid) en het 'Plan van aanpak bestrijding van armoede onder kinderen' (verder Kindpakket).

Het Minimabeleid omvat geen concrete doelstellingen maar is opgehangen aan enkele uitgangspunten:

- Vangnet: Minima-maatregelen moeten zich richten op de groep die dat echt nodig heeft. Genoemd zijn chronisch zieken en gehandicapte, gebruikers WMO-voorzieningen en personen die lang op een laag inkomen zijn aangewezen en geen perspectief hebben op inkomensverbetering.
- Maatwerk: Indien een individu geconfronteerd wordt met noodzakelijke extra kosten, kan via maatwerk hier gerichte ondersteuning worden geboden.
- Breed minimabeleid: Het Minimabeleid omvat inkomensondersteunende maatregelen en Schuldhulpverlening (ook voor ZZP-ers). Verder is aangegeven dat minimabeleid actief onder de aandacht moet worden gebracht: maatregelen moeten breed bekend en toegankelijk zijn.
- Activerend: Minimabeleid moet gebruikers aanzetten tot participatie. Uitstroom uit de WWB (tegenwoordig Participatiewet) wordt hier niet als doel van het minimabeleid gesteld, dat is namelijk al het leidende motto binnen de WWB. Minimabeleid richt zich naast WWB-ers ook op jongeren onder de 18, personen van boven de pensioengerechtigde leeftijd en werkenden met een laag inkomen.
- Lonend: Uitstroom uit de WWB moet lonen. Indien iemand vanuit een uitkering gaat werken moet dit voor betrokkene financieel voordeel opleveren. Het uitgangspunt is niet dat als iemand reeds uitkeringsonafhankelijk is en meer gaat verdienen, hij ook netto meer over moet houden (dit verschijnsel doet zich bijvoorbeeld voor als iemand met een inkomen uit arbeid van 110% meer gaat verdienen). Overigens geldt uitstroom uit de uitkering alleen voor personen boven de 18 jaar en onder de pensioengerechtigde leeftijd.
- Huidig niveau: Door wetswijzigingen zullen regelingen moeten worden ingetrokken. Desalniettemin zal op het totale minimabeleid het huidige voorzieningenniveau worden gehandhaafd.

Het Plan van aanpak bestrijding van armoede onder kinderen heeft als overall doelstelling:

"Er is een plan van aanpak opgesteld voor de effectieve aanpak van kinderarmoede in Veenendaal waarbij alle relevante (maatschappelijke) partners worden betrokken en er een differentiatie zal zijn tussen tijdelijke en structurele maatregelen"

De effectieve aanpak is gericht op:

- Doorbreken van erfelijke armoede;
- Zodat kinderen weer 'mee kunnen doen';
- Ter bevordering van de eigenwaarde

Om bovenstaande doelstelling te bereiken is het plan van aanpak onderverdeeld in 3 fases:

1. Snel inzetbare maatregelen:

- Nieuw softwaresysteem minimaregeling (AMCNEXXT) met een Activerend Kindpakket
- Maatregelen ter doorbreking van erfelijke armoede:

- i. Vergoeding schoolbenodigdheden
 - ii. Huiswerkbegeleiding
 - iii. Uitbreiding computerregeling
 - iv. Campagne voor jongeren (Facebook/ app)
 - Maatregelen zodat kinderen weer 'mee kunnen doen':
 - i. Aansluiting bij het Jeugdcultuurfonds
 - ii. Extra subsidie Jeugdsportfonds
 - iii. Vergoeding mobiele telefoon voor jongeren
 - Maatregelen ter bevordering van de eigenwaarde:
 - i. Nieuwe kleding pakket
2. Maatregelen die iets meer tijd vragen in uitvoer of onderzoek:
- Verhoging inkomensgrens Geld Terug Regeling (GTR) en Computerregeling;
 - Opzetten educatief centrum;
 - Aansluiting bij stichting Leergeld;
 - Vakantieweken Humanitas.
3. Vanaf 2019: Structurele effectieve maatregelen.

1.6 Werkwijze

Aan de evaluatie liggen meerdere onderzoeksmethodes ten grondslag:

1. Literatuuronderzoek naar landelijke en lokale ontwikkelingen en onderzoeken;
2. Gesprekken met maatschappelijke partners. Om meerdere momenten is er met de lokale partners gesproken. Met sommige partners met wie er veel wordt samengewerkt is meermaals gesproken, zoals Veens, CJG, Kwintes, Schuldhulpmaatjes en AMC (Bureau Minimaregelingen). Voor de overige partners is er een plenaire avond georganiseerd om hun bevinden te bespreken.
3. Kwantitatief onderzoek door KWIZ. Zij hebben het bereik van de regelingen berekend en een inkomenseffectrapportage uitgevoerd.³
4. Enquêtes onder de doelgroep. Er zijn enquêtes verspreid onder de doelgroep om hun ervaringen te onderzoeken.

Voor de berekening van de omvang van de doelgroep maken we gebruik van de Minimascan van Stimulans⁴ 2018. Hierin staan de cijfers van 2016, 2017 en 2018 op basis van de CBS-cijfers van 2016 en een prognose voor 2017 en 2018. Er heeft zich echter een verandering voorgedaan in de rekenmethode van Stimulansz ten opzichte van de Minimascan van 2017. Hierdoor zijn de cijfers accurater geworden maar kunnen we geen vergelijking maken met 2015.

1.7 Veenendaal, Rhenen en Renswoude

De evaluatie is gelijktijdig uitgevoerd voor Veenendaal, Rhenen en Renswoude. Er is echter gekozen voor drie verschillende documenten waarin de lokale kleur duidelijk naar voren komt en slechts de hoofdlijnen van de overige twee gemeenten worden benoemd.

³ Het rapport van KWIZ wordt niet apart in dit rapport behandeld maar is een onderdeel van de totale resultaten. In bijlage 4 staan de conclusies van dit rapport. Het totale onderzoek is op te vragen bij afdeling E&W van de gemeente.

⁴ Zie bijlage 6 voor de gehele Minimascan van Veenendaal

2 DOELGROEP

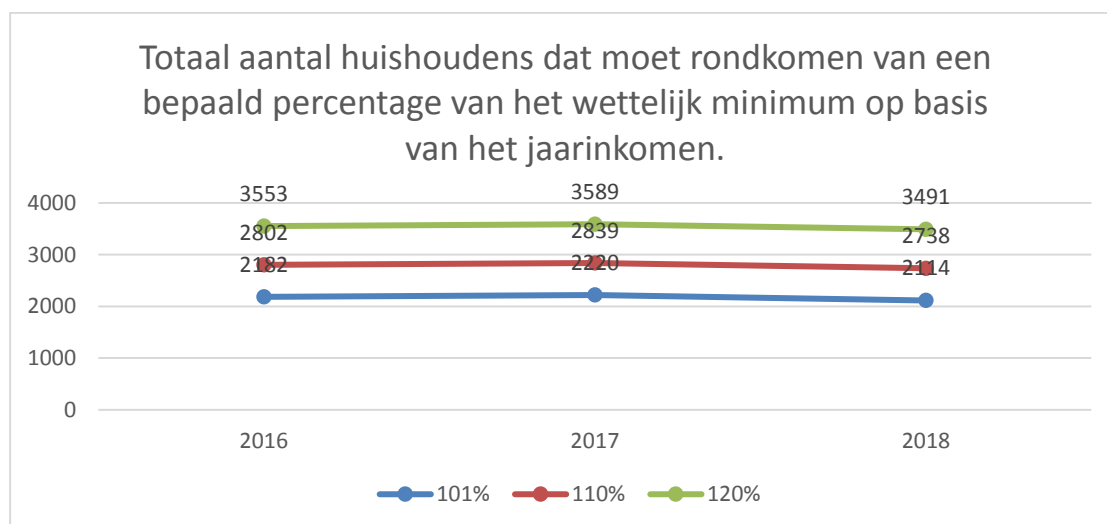
2.1 Korte beschrijving van de doelgroep

De doelgroep voor het minimabeleid zijn huishoudens met een laag inkomen. Het maakt hierbij niet uit wat de herkomst is van het inkomen. De inkomensgrens kan per regeling verschillen van 105% of 110% van het wettelijk sociaal minimum (Wsm, bijstandsnorm⁵) tot 120% of 130% van deze norm. Binnen deze huishoudens is vanuit de gemeente Veenendaal bijzondere aandacht voor kinderen. Zij zijn tenslotte de toekomst van onze maatschappij. Het is daarom van belang dat de kinderen die opgroeien in een huishouden dat moet rondkomen van een minimum inkomen, zich net zo goed kunnen ontwikkelen als andere kinderen.

2.2 Omvang van de doelgroep

2.2.1 Aantal huishoudens

De totale omvang van het aantal huishoudens is in 2017 licht gestegen om vervolgens in 2018 te dalen tot onder het niveau van 2016. Deze ontwikkeling zien we zowel bij huishoudens die rond moeten komen van een inkomen tot 100%, 110% als 120% van het wettelijk minimum.

Ten opzichte van 2016 zien we een daling van het aantal huishoudens dat moet rondkomen van een inkomen tot 100% t/m 130% van het wettelijk minimum met ongeveer 2,5%. Dit in tegenstelling tot het landelijk gemiddelde, waar we juist een lichte stijging zien van ongeveer 1,5%⁶.

Dit verschil is grotendeels te verklaren door de verhoudingsgewijs sterkere daling van het aantal bijstandsgerechtigden ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

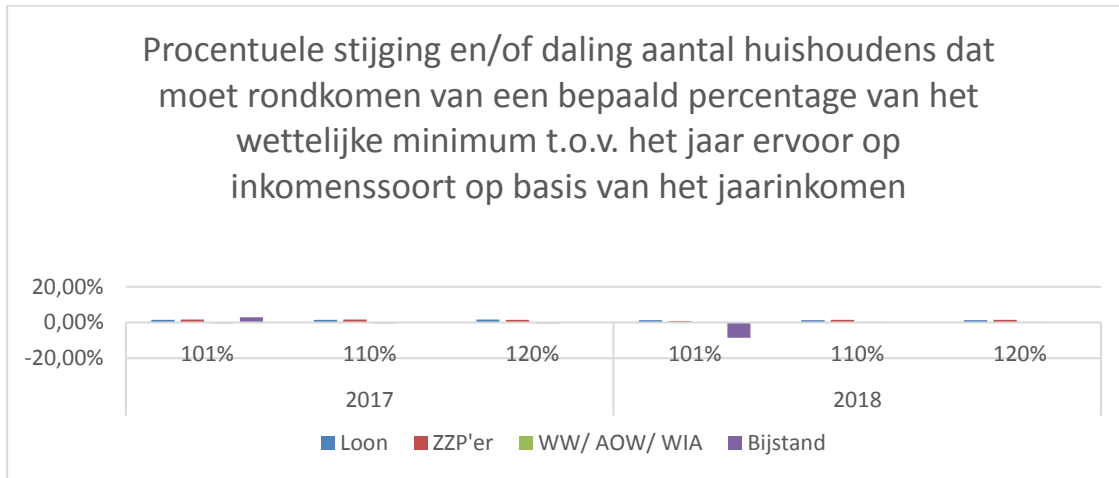
2.2.2 Herkomst inkomen

We zien echter wel een verschil in de ontwikkeling van de herkomst van het inkomen. In 2017 zagen we een lichte stijging op alle diverse herkomstsoorten van inkomen met uitzondering van de WW/ AOW/ WIA. In 2018 zien we echter een sterke daling van het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering terwijl er een lichte stijging is van de overige inkomsten. Mogelijke verklaring

⁵ Zie bijlage 5 voor de normbedragen op 1 juli 2018

⁶ Zie bijlage 6

hiervoor is verhoging van de kansen op de arbeidsmarkt en de extra inzet vanuit de gemeente op uitstroom.

Ruim de helft (ongeveer 58%) van de minima met een inkomen tot 100 procent Wsm ontvangt een bijstandsuitkering⁷. Hier zien we in de afgelopen jaar geen veranderingen in.

2.2.3 Huishoudtype

Alleenstaanden vormen in elke inkomenscategorie de grootste groep minimahuishoudens⁸. Dit is een beeld dat we ook bij andere gemeenten zien. Bij alle huishoudens met een inkomen tot 120 % Wsm is 58 % alleenstaand. Daarnaast is 27 % een huishouden met kinderen. In de hogere inkomenscategorieën is het aandeel gezinnen met kinderen kleiner dan in de lagere inkomenscategorieën. We hebben deze cijfers alleen van 2017. Naar verwachting zitten er geen grote verschillen tussen de jaren.

2.3 Kinderen

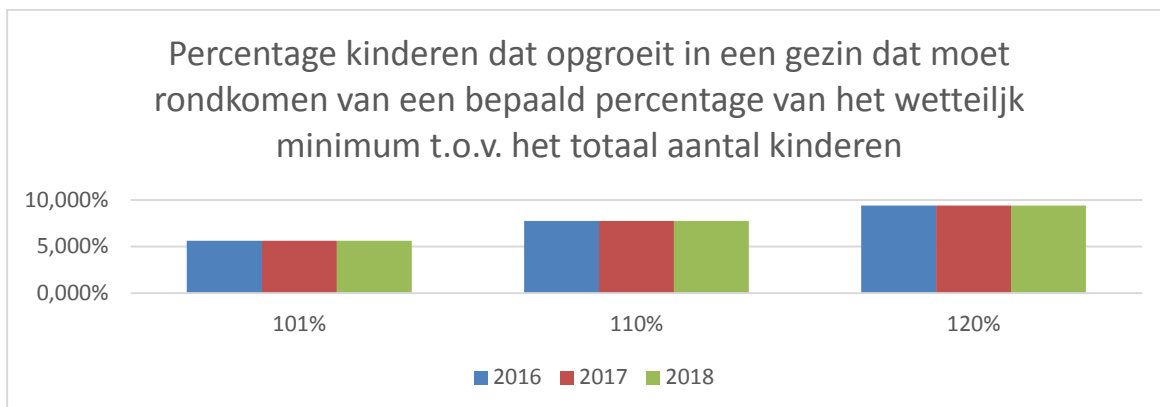
Kinderen die opgroeien in een gezin dat moet rondkomen van een minimuminkomen hebben extra aandacht in het minimabeleid. Onderzoek heeft aangetoond dat kinderen die opgroeien in armoede zelf een grotere kans hebben om later ook in armoede te geraken. Minimaregelingen voor kinderen zijn dan ook gericht op het vergroten van de kansen van kinderen die opgroeien in armoede op een goede toekomst.

Opvallend is dat het aantal kinderen dat opgroeit in een huishouden dat moet rondkomen van een bepaald percentage van het wettelijk minimum in de afgelopen jaren nagenoeg gelijk is gebleven, terwijl het totaal aantal huishoudens met 2,5 is gedaald. Mogelijke verklaring hiervoor is dat (eenouder) gezinnen met jonge kinderen een groter risico lopen om langdurig op een laag inkomen te blijven⁹.

⁷ Zie bijlage 6 voor meer cijfers over de aantallen huishoudens naar herkomst van inkomen

⁸ Zie bijlage 6 voor de cijfers

⁹ Armoede en sociale uitsluiting CBS (2018)

2.4 Conclusie

Ten opzichte van 2016 zien we een daling van het aantal huishoudens dat moet rondkomen van een inkomen tot 100%, 120% en 130% van het wettelijk minimum met ongeveer 2,5%. Dit in tegenstelling tot het landelijk gemiddelde. Dit verschil is grotendeels te verklaren door de verhoudingsgewijs sterkere daling van het aantal bijstandsgerechtigden ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Alleenstaanden vormen in elke inkomenscategorie de grootste groep minimahuishoudens. Daarnaast is 27 procent een huishouden met kinderen. In de hogere inkomenscategorieën binnen de minima is het aandeel gezinnen met kinderen kleiner dan in de lagere inkomenscategorieën. Opvallend is dat het aantal kinderen dat opgroeit in een huishouden dat moet rondkomen van een bepaald percentage van het wettelijk minimum in de afgelopen jaren nagenoeg gelijk is gebleven.

3 LANDELIJKE EN LOKALE ONTWIKKELINGEN

3.1 Onderzoeken en rapporten

In het afgelopen jaar is een talrijk aantal rapporten en onderzoeken verschenen over armoede en minima. In deze paragraaf geven we de belangrijkste conclusies weer uit deze rapporten. In bijlage 8 staat een uitgebreidere samenvatting.

- 'Armoede en sociale uitsluiting' (CBS 2018):
 - In 2016 is het aantal huishoudens met een laag inkomen gelijk gebleven ten opzichte van 2015 terwijl het aantal huishoudens dat minstens 4 jaar rond moet komen van een laag inkomen, licht is gestegen.
 - Van de huishoudens van niet-westerse afkomst had in 2016 26% een laag inkomen.
 - In 2016 hadden 26% van de éénuoudergezinnen met minderjarige kinderen een laag inkomen. Voor 8% van hen was dit langdurig.

- 'Weten is nog geen doen' (Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid 2018):
 - De WRR waarschuwt geen overspannen verwachtingen te koesteren over de algemene trainbaarheid van niet-cognitieve vermogens. In elk geval bestaan er geen eenvoudige, snelle en goedkope oplossingen. Verschillen in doenvermogen zullen een realiteit blijven.
 - Als het gaat om de keuzemogelijkheden van de burger in de beleidsontwikkeling beveelt de WRR aan om een keuzearchitectuur te hanteren die uitgaat van een realistisch beeld van de burger en zeer terughoudend te zijn met het bieden van grote keuzevrijheden op het terrein van essentiële financiële voorzieningen, zoals ziektekosten- en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en pensioenvoorzieningen.

- 'Handreiking aanpak kinderarmoede' (Divosa 2017):
 - 60% van de kinderen die in armoede leven hebben werkende ouders
 - Kinderarmoede heeft de volgende effecten:
 - Armoede zorgt dat kinderen niet kunnen meedoen
 - Armoede zorgt voor chronische stress
 - Armoede gaat ten koste van gezondheid en welbevinden
 - Armoede heeft negatieve effecten op gedrag, schoolprestaties en dus toekomstperspectief
 - Kinderarmoede pak je aan:
 - Door na te gaan of het Kindpakket aansluit bij de behoefte van de kinderen
 - Door het Kindpakket vindbaar en toegankelijk te maken
 - Betrek de kinderen bij de beleidsontwikkeling
 - Verbinding te zoeken met andere beleidsvelden en maatschappelijke partners

- Alle kinderen kansrijk (Ombudsman 2017):

De kinderombudsman beveelt op basis van dit rapport van het kindgerichte armoedebeleid aan:

 - Een integraal armoedebeleid te ontwikkelen, zodat de armoedeproblematiek van kinderen en jongeren op alle leefgebieden wordt bestreden.
 - Te zorgen voor stabilisatie in het gezin middels een perspectiefplan ter stabilisatie van de huidige situatie en de toekomst ter verbetering van het leven van alle gezinsleden.
 - Maatwerk te bieden aan gezinnen, zodat ze adequaat van de eerste levensbehoefte kunnen worden voorzien.
 - Kinderen in armoede te vragen wat ze nodig hebben en hoe de voorzieningen beter kunnen, zodat ze structureel beter gehoord worden.
 - Te investeren in 'empowerment' van ouders voor een beter toekomstperspectief.

- Te investeren in ‘empowerment’ van kinderen en jongeren voor een betere voorbereiding op de toekomst.
 - De school te betrekken bij het bestrijden van armoede door kinderen en jongeren de mogelijkheid te bieden zich te ontwikkelen.
 - Te investeren in de kwaliteit van de buurten en buurtvoorzieningen.
 - Informeer kinderen en jongeren over belangrijke thema’s
 - Stimuleer eigen initiatieven van kinderen en jongeren.
- ‘Een lang tekort. Langdurige armoede in Nederland’ (SCP 2016):
 - De kans op uitstroom na het eerste jaar van armoede is betrekkelijk groot (rond de 60%), maar die kans neemt vervolgens af naar nog geen 5% in het vijfde armoedejaar.
 - Zo’n 40% van de uitstromers valt op enig moment terug in de armoede.
 - Een derde van de totale groep armen leeft tenminste 3 jaar lang in armoede.
 - De kans op langdurige armoede is groter bij huishoudens die voornamelijk van een uitkering of pensioen leven, en is daarnaast geconcentreerd bij de niet-westerse migranten met minderjarige kinderen.
 - De afgelopen decennia is het risico op langdurige armoede bij huishoudens zonder minderjarige kinderen en voor huishoudens met arbeid als voornaamste inkomensbron toegenomen. Bovenstaande cijfers gaan uit van het ‘basisbehoefte criterium’¹⁰. Dit criterium is echter te laag gebleken om van te leven zonder op enige wijze in de schulden te geraken. Indien we uitgaan van het ‘niet-veel-maar-toereikend-criterium’¹¹ was in 2011 55% van de armen langdurig arm.
 - ‘Opgroeien zonder armoede’ (SER 2017):
De focus van het armoedebeleid moet erop gericht zijn:
 - Door korte termijn-maatregelen (kindregelingen) als ook structurele maatregelen (gelijke kansen in het onderwijs) de armoede bij kinderen te verminderen.
 - Het bereik van de bestaande instrumenten (kindregelingen) te vergroten (ook werkenden met een laag inkomen en meer rekening houden met de vaste lasten in relatie tot de inkomsten).
 - Gedragswetenschappelijke uitgangspunten over schaarste en stress (Mobility Mentoring) in het armoedebeleid te integreren. Monitor innovatie in dit veld.
 - Verbeter de communicatie over de regelingen. Vereenvoudig de aanvraagprocedure.
 - Intensiveer de samenwerking met scholen.
 - Meer aandacht voor armoede en schulden in bedrijven.

3.2 Lokale ontwikkelingen

In de afgelopen vier jaar zijn er lokaal veel ontwikkelingen geweest. Hieronder worden twee overstijgende ontwikkelingen beschreven. De overige ontwikkelingen zijn terug te vinden in hoofdstuk 5, flankerend beleid.

3.2.1 Raadsprogramma’s 2014-2018 en 2018-2024

Het vorige raadsprogramma was, als het gaat over werk, minimabeleid en sociaal domein, aanzienlijk anders van toon dan het programma dat in mei van dit jaar is verschenen.

Het armoedebeleid wordt in het vorige raadsprogramma gezien als vangnet. Verder wordt nadruk gelegd op de vormgeving ervan zodat werk blijft lonen. In het recente raadsprogramma wordt de

¹⁰ Voldoende inkomsten om wonen, kleden en eten te kunnen bekostigen

¹¹ Voldoende inkomsten voor de basisbehoefte + (minimale) uitgaven voor ontspanning en participatie

onwenselijkheid van kinderarmoede sterk benadrukt. Verder is in dit programma ook aandacht voor andere kwetsbare groepen en het voorkomen van de armoede val zodat werk blijft lonen.

3.2.2 *Visie Sociaal Domein*

'De Visie Sociaal Domein: De kracht van de samenleving' is een doorontwikkeling van de evaluatie uit 2016 van het model Veenendaal uit 2012. De Visie Sociaal Domein bestaat uit 5 uitgangspunten:

1. Iedereen is naar vermogen maatschappelijk actief
2. Ondersteuning is gericht op het stimuleren van de eigen kracht van inwoners en hun netwerk. Dit vraagt om maatwerkondersteuning, waarbij de inwoner centraal staat.
3. Waar nodig bieden we ondersteuning aan inwoners; licht en algemeen als mogelijk en complex en gespecialiseerd als het moet.
4. Voor ondersteuning aan inwoners op meerdere leefgebieden boeken we winst door verbinding.
5. We voeren regie op de resultaten van ondersteuning.

In 2018-2020 zal de visie verder worden doorontwikkeld.

3.3 **Flankerend beleid**

Het minimabeleid heeft veel raakvlakken met andere gemeentelijke beleidsterreinen. Het is merkbaar dat met alle domeinen er in de afgelopen jaren steeds intensiever en meer integraal samengewerkt wordt. Er wordt meer ingezien dat diverse beleidsterreinen niet op zich staan. In dit hoofdstuk geven we kort de raakvlakken weer en de ontwikkelingen die we hierin hebben gezien de afgelopen jaren.

3.3.1 *Schulddienstverlening 2018-2022*

Mensen met een minimumuitkering hebben een groter risico op schulden en mensen met schulden lopen een groter risico om in armoede te geraken. Tot 2018 was er beleidsmatig weinig oog voor deze wisselwerking. In het nieuwe Beleidsplan Schulddienstverlening en preventie 2018-2022 is er veel meer aandacht voor preventie en vroegsignalering om ervoor te zorgen dat risicovolle groepen, zoals mensen met een minimumuitkering, niet in de problematische schulden geraken.

3.3.2 *Gezondheidsbeleid 2018-2021*

Mensen die rond moeten komen van een minimumuitkering hebben verhoudingsgewijs een slechtere gezondheid. Ze eten minder gezond en sporten minder. In het Gezondheidsbeleid 2018-2021 is er aandacht voor het feit dat onvoldoende geld ervoor kan zorgen dat inwoners niet deel kunnen nemen aan sociale activiteiten en sport. Een ander aandachtspunt in het Gezondheidsbeleid is de samenhang van problematiek zoals eenzaamheid, schulden, lichamelijke en geestelijke gezondheidsproblemen.

Dit zijn aandachtspunten die in het vorige Gezondheidsbeleid niet zo expliciet genoemd stonden. In het huidige gezondheidsbeleid wordt de samenhang met het Minimabeleid versterkt.

3.3.3 *Wmo 2016-2019*

In het Wmo-beleid is aandacht voor financieel kwetsbaren en wordt er financiële ondersteuning geboden aan inwoners die zorg nodig hebben maar deze niet kunnen betalen. Hierbij wordt de uitvoering van de Wmo en het Minimabeleid steeds meer op elkaar afgestemd. Deze ingezette verbeteringslag gaan de komende jaren versterken. De doorontwikkeling van de Visie Sociaal Domein zal hierin bijdragen.

3.3.4 Jeugdbeleid 2016-2019

Voor de overgang voor 18- naar 18+ wordt er gestreefd naar een integrale aanpak op alle leefgebieden waaronder financiën en schulden. Daarnaast is er in het Jeugdbeleid aandacht voor kwetsbare kinderen die opgroeien in een minder stabiele thuissituatie vanwege armoede of financiële problemen. Dit is echter nog in een beginstadium en zal verder worden doorontwikkeld middels de integrale Visie Sociaal Domein.

3.3.5 Sportbeleid 2016-2019

In het Sportbeleid is aandacht voor vangnetten van financieel minderdraagkrachtige inwoners. Hierbij wordt de relatie gelegd met het Jeugdfonds Sport en Cultuur en de Geld-terug-regeling (extra). Beleidsmatig is er nog weinig relatie tussen armoede, gezondheid en sport. Middels een aantal projecten zien we deze verbinding wel ontstaan.

3.3.6 Onderwijsbeleid 2016-2020

In het huidige onderwijsbeleid wordt nu geen raakvlak beschreven met het minimabeleid. Vanuit het Kindpakket is er wel meermaals afstemming geweest met de collega's van onderwijs en de scholen. Bij de bestrijding van armoede onder kinderen is de relatie met onderwijs zeer belangrijk. Gezamenlijk kunnen we kinderen die opgroeien in armoede een betere kans bieden op een goede toekomst. Vanuit dit perspectief zal er meer samenhang moeten komen tussen de beleidsterreinen.

3.4 Samenwerking met lokale partners

Voor een effectief minimabeleid is een goede samenwerking met vrijwilligers en overige lokale partners van groot belang. Zij zijn de oren en ogen in de wijk en kennen de doelgroep als geen ander. In de afgelopen jaren is deze samenwerking verbeterd en geïntensiveerd al dan niet in relatie tot het Schulddienstverleningsbeleid. Zoals eerdergenoemd zijn zij bij evaluatie intensief betrokken geweest.

Bij de implementatie en verbetering van het Kindpakket en de website van AMC (Bureau Minimaregelingen) is overleg en afstemming gezocht met o.a. het CJG, Veens, scholen, Hulpdienst Inzicht, het BAC en SchuldHulpMaatje.

De inzet van vrijwilligersorganisaties waarderen we, maar doet niets af aan onze wettelijke taak en verantwoordelijkheden. Ook worden particuliere fondsen door de gemeente niet gezien als voorliggende voorziening.

3.5 Projecten

In de afgelopen jaren zijn er meerdere projecten gestart op het gebied van minima en armoede. In alle projecten wordt intensief samengewerkt met interne en externe partners. De projecten zijn nog niet afgerond maar er zijn wel enkele resultaten te benoemen.

3.5.1 Buurtgerichte aanpak armoede Veenendaal

Belangrijkste eindresultaat is te komen tot een structureel aanbod en het creëren van randvoorwaarden zodat financieel kwetsbare inwoners 'mee kunnen doen' in de maatschappij, dit in het bijzonder voor kinderen die opgroeien in arme gezinnen en hun gezinssysteem. Daarnaast zijn er preventieve maatregelen op maat voor financieel kwetsbare groepen, jongeren en ouderen, om te voorkomen dat ze in de financiële problemen komen.

Tussentijdse bevindingen:

- Het aan de voorkant betrekken van inwoners, levert nieuwe inzichten en ideeën op. Voorbeeld; geef voorlichting aan gezinnen met een uitkering wat het betekent als hun zoon of dochter 18 jaar wordt en ondersteun jongeren met praktische tips bij het solliciteren en het vinden van bijbanen.
- Aanpak van armoede vraagt een integrale aanpak.
- De aandacht voor financiële problemen is bij zorgverleners nog onvoldoende in beeld. Hiervoor is een signaleringsstructuur opgesteld voor professionals die achter de voordeur komen.
- Er wordt Huiswerkbegeleiding+ opgericht waarbij naast aandacht voor het huiswerk ook aandacht is voor individuele coaching, talentontwikkeling en verbinding.
- Er wordt vanuit Toptaal ingezet op het vergroten van ouderbetrokkenheid.

Gedurende de projecten zijn alle onderdelen van het Minimabeleid en Kindpakket geëvalueerd. Op bovengenoemde wijze worden resultaten hiervan verder opgepakt. Overige opmerkingen en signalen komen terug in hoofdstuk 4.

3.5.2 Ontwikkeling Wijkvisie Franse Gat

Vanuit de Wijkvisie Franse Gat wordt er de komende jaren op het gebied van armoedebestrijding een pilot. De ervaringen van pilots van bovengenoemde project worden gebruikt worden in de wijk Franse Gat een aanbod te genereren en te organiseren dat past bij deze wijk. De resultaten van deze pilots worden afgewacht. Vervolgens kunnen, afhankelijk van de uitkomsten en in overleg met de diverse trekkers van de deelprojecten in Dragonder-Zuid en de Engelenburg, de nieuwe projecten naadloos in elkaar doorlopen.

3.5.3 Personen met verward gedrag

Vanuit het deelproject 'Drempelloze toegang' wordt een pilot gestart waarbij we als doelstelling hebben "Het wegnemen van financiële drempels voor Personen met verward gedrag om de benodigde zorg te accepteren". Hierbij worden kosten die personen weerhouden de benodigde zorg te accepteren, zoals de wettelijke eigen bijdrage of het eigen risico, vergoed. Indien dit succesvol blijkt kunnen we overwegen hiervoor bovenwettelijk begunstigend beleid op te stellen vanuit de bijzondere bijstand.

3.6 Conclusie

In 2016 is landelijk het aantal huishoudens met een laag inkomen gelijk gebleven ten opzichte van 2015 en het aantal huishoudens dat minstens 4 jaar rond moet komen van een laag inkomen, licht is gestegen. De kans op uitstroom na het eerste jaar van armoede is betrekkelijk groot (rond de 60%), maar die kans neemt vervolgens af naar nog geen 5% in het vijfde armoedejaar. Zo'n 40% van de uitstromers valt op enig moment terug in de armoede.

Erken het verschil in 'doenvermogen' en verklein het aantal keuzemogelijkheden in het minimabeleid. De aanpak van kinderarmoede heeft de meeste kans van slagen wanneer er verbinding wordt gezocht met andere beleidsvelden, maatschappelijke partners en kinderen, er maatwerk wordt geboden, er aandacht is voor gedragswetenschappelijke uitgangspunten over schaarste en stress.

Lokaal zien we een politieke ontwikkeling van armoedebeleid als vangnet naar het nadrukkelijk aanpakken van (kinder)armoede. Vanuit de Visie Sociaal Domein ontstaat meer samenwerking en samenhang tussen de diverse gemeentelijke beleidsterreinen. Op basis van deze evaluatie kunnen we vaststellen dan een integraal beleidskader Sociaal Domein zou bijdragen aan een nog meer integrale benadering van armoede.

Ook met externe partners ontstaat er meer samenwerking bij beleidsontwikkeling en projecten.

4 KOOPKRACHT

4.1 Landelijke koopkrachtontwikkeling

Huishouden	Koopkrachtontwikkeling		
	2015-2016 ¹²	2016-2017 ¹³	2017-2018 ¹⁴
Alleenstaand, bijstand	0,5%	0,6%	0,0%
Alleenstaande ouder 1 kind, bijstand	0,4%	0,8%	-0,2%
Alleenstaande ouder 2 kinderen, bijstand	0,6%	0,9%	0,1%
Paar zonder kinderen, bijstand	0,6%	0,3%	-0,2%
Paar 2 kinderen, bijstand	0,8%	0,8%	0,1%
Alleenstaande uitkering € 20.000	0,0%	1,0%	0,1%
Alleenstaande werkend € 10.000	?	1,2%	1,0%
Alleenstaand werkend € 35.000	3,1%	-0,1%	0,3%
Alleenstaande ouder, werkend 1 kind € 25.000	4,3%	1,1%	0,0%
Alleenstaande ouder, werkend 2 kinderen € 25.000	4,2%	0,8%	0,2%
Paar zonder kinderen tweeverdiener € 20.000 & € 10.000	3,7%	0,3%	0,3%
Paar 1 kind tweeverdiener € 20.000 & € 10.000	3,7%	0,6%	0,2%
Paar, 2 kinderen, eenverdiener € 30.000	2,5%	0,2%	-0,1%
Paar 2 kinderen tweeverdiener € 25.000 en € 45.000	3,0%	0,1%	0,2%
Alleenstaande 65+, AOW + € 0	1,1%	0,8%	0,2%
Alleenstaande 65+, AOW + € 5000	1,1%	1,0%	0,4%
Echtpaar 65+, AOW + € 0 & AOW + € 0	0,8%	0,6%	0,3%
Echtpaar 65+, 2x AOW + € 20.000	-0,2%	-0,3%	-0,5%

Het merendeel van de huishoudens heeft een positieve ontwikkeling gezien in hun koopkracht in de afgelopen 3 jaar. Een structurele uitzondering hierop zijn de echtparen die AOW krijgen en een aanvullend pensioen. Zij hebben al jaren te maken met een daling in de koopkracht.

In 2018 stijgt ook de koopkracht van huishoudens met een bijstandsuitkering niet. Enkele hiervan zullen zelfs een lichte daling ervaren.

Een soortgelijke ontwikkeling is te verwachten bij echtparen met kinderen en één inkomen. Indien het inkomen niet hoger is dan € 40.000, dan zal hun koopkracht dalen.

4.2 Basisbehoeftebudget versus het niet-veel-maar-toereikend-criterium

Het basisbehoeftebudget wordt als voldoende geacht om de minimale uitgaven van een zelfstandig huishouden aan onvermijdbare, basale zaken zoals voedsel, kleding en wonen te kunnen betalen. Ook de uitgaven aan enkele andere moeilijk te vermijden posten (bijvoorbeeld verzekeringen, niet-vergoede ziektekosten en persoonlijke verzorging) zijn meegeteld. Er is echter geen financiële ruimte om te sparen of een budget voor ontspanning en maatschappelijke participatie. Het risico op schulden is hierdoor groot.

Het tweede referentiebudget, het niet-veel-maar-toereikend-budget, is iets ruimer en daarmee realistischer. Dat houdt ook rekening met de minimale kosten van ontspanning en sociale participatie, bijvoorbeeld een korte vakantie of het lidmaatschap van een sport- of hobbyclub. Deze zaken zijn niet

¹² Bron: Koopkrachtveranderingen 2016 (Nibud 2016)

¹³ Bron: Koopkrachtveranderingen 2017 (Nibud 2017)

¹⁴ Bron: Koopkrachtveranderingen 2018 (Nibud 2018)

strikst noodzakelijk, maar veel mensen beschouwen ze wel als zeer wenselijk¹⁵. Het niet-veel-maar-toereikend-budget is nog steeds zeer bescheiden; 'luxegoederen' zoals een auto ontbreken¹⁶.

Volgens het NIBUD bedroeg het verschil tussen het basisbehoeftebudget en het niet-veel-maar-toereikend-criterium in 2017:

Doelgroep	Basisbehoefte-budget	Niet-veel-maar-toereikend-criterium	Vershil
Alleenstaande zonder kinderen	€ 1.316	€ 1.503	€ 187
Alleenstaande ouder 2 kinderen (8 en 13 jaar)	€ 1.858	€ 2.167	€ 309
Paar, geen kinderen	€ 1.917	€ 2.165	€ 248
Paar, 2 kinderen (8 en 13 jaar)	€ 2.276	€ 2.645	€ 369
Alleenstaande, AOW	€ 1.326	€ 1.443	€ 117
Paar, AOW	€ 1.929	€ 2.144	€ 215

Het inkomen van de doelgroep is een optelsom van het netto-inkomen (inclusief vakantietoeslag), de bijdragen van het Rijk en de gemeentelijke regelingen. Willen we vervolgens berekenen in hoeverre het inkomen van deze doelgroepen voldoende is voor het basisbehoeftebudget of het niet-veel-maar-toereikend-budget, is het noodzakelijk om te beseffen dat de hoogte van de rijks- en gemeentelijke regelingen, afhangen van de hoogte van het inkomen.

Onderstaande tabel geeft weer wat het resterende budget was in 2017 na aftrek van het basisbehoeftebudget (BBB) en het niet-veel-maar-toereikend-budget (NVMTB):

Doelgroep	100% Wsm		110% Wsm		120% Wsm	
	BBB	NVMTB	BBB	NVMTB	BBB	NVMTB
Alleenstaande zonder kinderen	€ 88	-€ 34	€ 152	-€ 35	€ 243	-€ 56
Alleenstaande ouder 2 kinderen (8 en 13 jaar)	€ 424	€ 181	€ 502	€ 193	€ 555	€ 246
Paar, geen kinderen	€ 81	-€ 101	€ 165	-€ 83	€ 221	-€ 27
Paar, 2 kinderen (8 en 13 jaar)	€ 279	-€ 24	€ 369	€ 25	€ 399	€ 30
Alleenstaande, AOW	€ 203	€ 86	€ 280	€ 163	€ 383	€ 266
Paar, AOW	€ 181	-€ 34	€ 278	€ 63	€ 397	€ 182

Opvallend is dat met name alleenstaande zonder kinderen zelfs met een inkomen tot 120% van het wettelijk minimum nog steeds te weinig hebben om rond te komen volgens het niet-veel-maar-toereikend-budget (maar ruim overhouden als uitgegaan wordt van het basisbehoeftebudget). Uitgaande van het basisbehoeftebudget houden alle groepen per maand tussen de € 81 en € 555 over. Verklaring van het verschil tussen de doelgroepen is het feit dat er veel (gemeentelijke) regelingen zijn die expliciet voor kinderen bedoeld zijn.

4.3 Invloed lokale regelingen op de koopkracht

Uit bovenstaande tabel kunnen we al bijna concluderen dat lokale regelingen een grote invloed hebben op de koopkracht van minima huishoudens. Door middel van de inkomenseffectrapportage

¹⁵ Hoff et al. 2010; Vrooman en Wildeboer Schut 2013

¹⁶ Het blijft per huishouden verschillend wat noodzakelijke kosten zijn. In deze berekening wordt gerekend met een gemiddelde.

heeft KWIZ inzichtelijk gemaakt hoeveel huishoudens per maand vrij te besteden hebben inclusief en exclusief de gemeentelijke regelingen. Hierbij wordt gerekend met een percentage van het wettelijk sociaal minimum. Het vrij besteedbaar budget zou dus gelijk of hoger moeten zijn dan het bovengenoemd niet-veel-maar-toereikend-criterium, wil een huishoudens verminderd risico lopen om in de financiële problemen te komen. Helaas zagen we in bovenstaande tabel al dat dit helaas niet het geval is. Ook inclusief de gemeentelijke regelingen komt het vrij besteedbaar inkomen van alleenstaanden en echtparen onder het niet-veel-maar-toereikend-budget uit.

Huishoudtype	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Alleenstaande					
Exclusief gemeente	29	128	227	295	29
Inclusief gemeente	88	152	243	295	118
Alleenstaande ouder, 2 kinderen					
Exclusief gemeente	161	294	395	497	161
Inclusief gemeente	424	502	555	555	480
Paar zonder kinderen					
Exclusief gemeente	-22	117	190	230	-22
Inclusief gemeente	81	165	221	230	124
Paar, 2 kinderen					
Exclusief gemeente	-8	162	224	244	-8
Inclusief gemeente	279	394	399	303	340
Alleenstaande (AOW-leeftijd)					
Exclusief gemeente	144	256	368	477	144
Inclusief gemeente	203	280	383	477	203
Paar (AOW-leeftijd)					
Exclusief gemeente	78	230	366	484	78
Inclusief gemeente	181	278	397	484	181

Alle huishoudtypes hebben meer te besteden met de gemeentelijke regelingen. Er is wel een groot verschil tussen huishoudens met en zonder kinderen. Waar een echtpaar dat moet rondkomen van 100% van het wettelijk sociaal minimum met 2 kinderen € 287 meer te besteden heeft dankzij de gemeentelijke regelingen, is dit bij een echtpaar zonder kinderen maar € 103. Rekenen we dit echter om naar een bedrag per persoon (bij een inkomen tot 100% van het Wsm) dan zie je dat een alleenstaande € 59, een alleenstaande ouder € 88, een paar zonder kinderen € 52, een paar met 2 kinderen € 72, een alleenstaande AOW'er € 59 en een echtpaar AOW'ers € 52 per persoon per maand extra te besteden hebben.

4.4 Armoedeval

Als mensen vanuit een uitkering gaan werken en dus een hoger inkomen krijgen, kunnen zij het recht op gemeentelijke regelingen verliezen. Eveneens kan een hoger inkomen ten koste gaan van de hoogte van toeslagen van het Rijk. Hierdoor gaat een huishouden er bij een inkomensstijging per saldo niet of slechts in beperkte mate op vooruit. Dit wordt ook wel de armoedeval genoemd. Om dit te berekenen kijken we naar het totaal inkomen: dat is het netto-inkomen (inclusief vakantietoeslag) plus

toeslagen van het Rijk¹⁷ plus de gemeentelijke Minimaregelingen¹⁸. We brengen dit in beeld voor minima die nog niet AOW-gerechtigd zijn.

Huishoudtype	Netto-inkomen incl. VT	Bijdrage Rijk	Bijdrage gemeente	Totaal inkomen	Vershil t.o.v. 100% Wsm (€)	Vershil tv 100% Wsm (%)
Alleenstaande						
100% Wsm	992	353	59	1.404		
110% Wsm	1.091	353	24	1.468	+ 64	+ 5%
120% Wsm	1.191	353	16	1.559	+ 155	+ 11%
130% Wsm	1.290	322	0	1.612	+ 208	+ 15%
Alleenstaande ouder, 2 kinderen <18 jaar						
100% Wsm	992	1.027	263	2.282		
110% Wsm	1.091	1.077	208	2.377	+ 94	+ 4%
120% Wsm	1.191	1.080	160	2.430	+ 148	+ 6%
130% Wsm	1.290	1.082	58	2.430	+ 148	+ 6%
Paar zonder kinderen						
100% Wsm	1.417	477	103	1.997		
110% Wsm	1.559	475	48	2.082	+ 85	+ 4%
120% Wsm	1.701	407	31	2.139	+ 142	+ 7%
130% Wsm	1.843	304	0	2.147	+ 149	+ 7%
Paar, 2 kinderen <18 jaar						
100% Wsm	1.417	851	287	2.555		
110% Wsm	1.559	879	232	2.670	+ 115	+ 4%
120% Wsm	1.701	799	175	2.675	+ 120	+ 5%
130% Wsm	1.843	678	58	2.579	+ 24	+ 1%

Alleenstaanden gaan er (relatief gezien) meer op vooruit wanneer zij werk aanvaarden dan paren en alleenstaande ouders. Een alleenstaande ouder gaat er in totaal 6 procent op vooruit wanneer hij/ zij gaat werken tegen een loon gelijk aan 120 en 130 procent Wsm. Dat komt omdat boven 120 procent Wsm het recht op een aantal gemeentelijke regelingen vervalft, terwijl het bedrag netto-inkomen natuurlijk wel stijgt. Het bedrag aan Rijkstoelagen neemt daarnaast (nog) niet af, door de combinatiekorting stijgt dit juist iets.

Een paar zonder kinderen heeft bij een loon gelijk aan 120 procent nagenoeg net zoveel aan totaal inkomen als bij een loon gelijk aan 130 procent. Bij een inkomen hoger dan 120 procent hebben zij geen recht meer op Minimaregelingen en daalt de bijdrage van het Rijk sterk (sneller dan bij andere huishoudens).

Een paar met twee kinderen gaat er relatief gezien het minst op vooruit wanneer een van beide partners vanuit de bijstand gaat werken tegen een loon van (maximaal) 130 procent Wsm. Deze doelgroep gaat er bijna € 100 in inkomen er op achteruit gaan wanneer ze in inkomen stijgen van 120% naar 130%.

Een andere 'armoedeval' is te zien wanneer kinderen 18 jaar worden maar nog wel bij hun ouders wonen. Ze krijgen meer kosten (ziektekostenverzekering, studie) maar heel veel regelingen vallen

¹⁷ De bijdrage van het Rijk bestaat uit de huurtoeslag, zorgtoeslag, het kindgebonden budget, kinderbijslag en combinatiekorting.

¹⁸ De bijdrage van de gemeente bestaat uit de kwijtschelding van lokale belastingen, de totale korting op de collectieve zorgverzekering, geld-terug-regeling, geld-terug-regeling extra, meerkosten chronisch zieken en gehandicapten, schoolbenodigdheden, kledingpakket, jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds. Zie bijlage 7 voor de maximale bedragen per huishoudtype.

weg. Naast het wegvallen van landelijke regelingen (kinderbijslag, kindgebondenbudget) komen er wel enkele landelijke regelingen bij (zorgtoeslag, studiefinanciering).

4.5 Minimaregelingen vergeleken

In dit hoofdstuk gaan de minimaregelingen van Veenendaal vergelijken met twee andere gemeenten, te weten Barneveld en Nieuwegein¹⁹. Er is voor deze twee gemeenten gekozen omdat zij vergelijkbaar zijn qua inwonersaantal, bevolkingsamenstelling en gemiddeld besteedbaar inkomen²⁰. We schetsen op basis van 3 huishoudsamenstellingen wat de maximale bedragen zijn waar iemand aanspraak op kan doen. Hierbij rekenen we regelingen die op basis van een indicatie gaan (zoals de huiswerkbegeleiding en compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning) niet mee.

Huishoudtypes:

1. Alleenstaande tussen 18 en 65 jaar met een inkomen tot 105% van het wettelijk minimum, langer dan 3 jaar laag inkomen.
2. Alleenstaand ouder tussen 18 en 65 jaar met een inkomen tot 105% van het wettelijk minimum en 2 kinderen van 6 en 12 jaar (eerste klas middelbare school), langer dan 3 jaar op dit inkomen.
3. Echtpaar tussen 18 en 65 jaar met een inkomen tot 105% van het wettelijk minimum en 2 kinderen van 6 en 12 jaar (eerste klas middelbare school) langer dan 3 jaar op dit inkomen.

		Schoolkosten-regeling*	Sport & Cultuur-regelingen	Individuele Inkomens-toeslag	Collectieve ziektekosten-verzekering	Totaal
Casus 1: alleenstaande	Veenendaal	0	€ 100***	€ 362	€ 488	€ 950
	Barneveld	0	€ 500	€ 350	€ 240	€ 1.090
	Nieuwegein	0	€ 0	€ 399	€ 336	€ 735
Casus 2: alleenstaande ouder	Veenendaal	€ 1.348**	€ 1.930***	€ 673	€ 488	€ 4.439
	Barneveld	€ 350****	€ 1.355	€ 450	€ 240	€ 2.395
	Nieuwegein	€ 750****	€ 450	€ 399	€ 336	€ 1.935
Casus 3: echtpaar met kinderen	Veenendaal	€ 1348**	€ 2.030***	€ 725	€ 976	€ 5.079
	Barneveld	€ 350****	€ 1.855	€ 500	€ 480	€ 3.185
	Nieuwegein	€ 750****	€ 450	€ 569	€ 672	€ 2.441

* Regelingen waarvan het recht eens per x jaren geldt, worden gedeeld door het aantal jaren

** Hier valt het Kindpakket onder

*** Hier valt het Jeugdfonds Sport en Cultuur en de Geld-terug-Regeling (extra) onder.

**** Hier valt de Computerregeling en de Schoolkostenregeling onder

Vergeleken met Nieuwegein en Barneveld heeft Veenendaal hele ruime regelingen voor kinderen en gezinnen. De maximale regelingen voor alleenstaande zijn iets lager dan in Barneveld maar weer veel

¹⁹ In bijlage 3 worden de regelingen van de gemeente Veenendaal toegelicht en in bijlage 9 staan de diverse regelingen van de gemeenten Barneveld en Nieuwegein verder toegelicht.

²⁰ Inwonersaantallen op 1-1 2018: Veenendaal 64918, Barneveld 57339 en Nieuwegein 62426. Gemiddeld inkomen in 2015:

Veenendaal, Barneveld en Nieuwegein hadden in 2015 een gemiddeld besteedbaar inkomen als werknemer van achtereenvolgens: € 45000,00, Barneveld € 47100,00 en Nieuwegein € 45100,00. Bron:

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=83919ned&D1=2-15&D2=0&D3=15-16&D4=0,81,282,387&D5=I&HD=180822-1520&HDR=G4,G2,G1,T&STB=G3>

hoger dan in Nieuwegein. Inhoudelijk zien we veel overeenkomsten. Ook de gemeente Barneveld en Nieuwegein vergoeden kosten voor een computer, schoolspullen, sport en cultuur. De vergoeding van een fiets en kleding zien we echter niet terug bij deze gemeenten.

Onderzoeksbureau KWIZ heeft in veel gemeenten door heel Nederland soortgelijke onderzoeken gedaan als in Veenendaal en zij gaven aan dat (met name de kind)regelingen in Veenendaal erg ruim zijn ten opzichte van andere gemeenten.

4.6 Ervaringen doelgroep

Bovenstaande cijfers sluiten aan bij de resultaten uit de enquêtes aan de doelgroep. Een op de drie respondenten kan slecht rondkomen en nog eens 59% kan niet goed maar ook niet slecht rondkomen. Bijstandsgerechtigden komen slechter rond dan andere respondenten.

61% van de respondenten heeft overzicht van wat hij/zij iedere maand ontvangt en uitgeeft en nog eens 32% heeft daar min of meer overzicht van. Ondanks dat kan 78% geen wasmachine kopen als die kapotgaat en houdt 79% geen geld over voor onverwachte uitgaven. Daarnaast kampt een derde van de respondenten met schulden.

Deze krapte in het budget leidt ertoe dat ongeveer de helft van de respondenten aangeeft geen bril te kunnen kopen en/of kan bij klachten niet naar de tandarts te gaan omdat daarvoor de kosten te hoog zijn. Daarnaast geeft ruim een derde van de respondenten (eveneens) aan dat hij of zij niet altijd naar de huisarts gaat omdat de kosten daarvoor te hoog zijn. Paren met kinderen geven vaker dan gemiddeld aan dat ze weleens zorg mijden door te hoge kosten.

4.7 Conclusie

Voor de meeste doelgroepen is de koopkracht in de afgelopen jaren gestegen of gestabiliseerd met uitzondering van echtparen met een AOW en aanvullend pensioen. Het basisbehoeftebudget blijkt echter onvoldoende om, zonder risico op schulden, van te leven. Het niet-veel-maar-toereikend-budget, is ruimer (variërend van ruim € 100 tot een kleine € 400 per maand) en daarmee realistischer. De lokale regelingen hebben grote positieve invloed op de koopkracht, met name bij (eenouder) gezinnen.

Geen enkele doelgroep gaat er financieel op achteruit wanneer ze gaan werken. Ze gaan er alleen netto procentueel niet zo veel op voorruit als de bruto stijging van het inkomen. Hierbij rekenen we met de stijging van het netto-inkomen t.o.v. een bijstandsuitkering.

Vergeleken met andere gemeenten in Nederland, heeft Veenendaal een zeer ruimhartig minimabeleid en Kindpakket. Vergeleken met de gemeenten Barneveld en Nieuwegein zijn de vergoedingen voor kinderen en gezinnen veel ruimer. Voor alleenstaanden zijn de regelingen van de gemeente Barneveld iets ruimer,

Bovenstaande cijfers sluiten aan bij de resultaten uit de enquêtes aan de doelgroep. Eén op de drie respondenten geeft aan slecht rond te kunnen komen en nog eens 59% geeft aan niet goed maar ook niet slecht rond te kunnen komen.

Respondenten van de enquête geven aan dat deze krapte in het budget leidt tot een groter risico op zorg mijden.

5 GEBRUIK LOKALE INKOMENSONDERSTEUNENDE MAATREGELEN

In dit hoofdstuk wordt het gebruik van de gemeentelijke regelingen beschreven. Het bereik wordt weergegeven maar ook de ervaringen van de intermediairs en de doelgroep met deze regelingen. De ervaringen van de intermediairs hebben we opgehaald uit diverse gesprekken, de bijeenkomst op 5 juli en een enquête. De ervaringen van de doelgroep zijn door KWIZ uitgevraagd middels een enquête. In bijlage 3 staat een uitgebreide beschrijving van alle regelingen.

5.1 Algemeen

5.1.1 Uitvoerders

Een deel van de minimaregelingen worden uitgevoerd door een externe partij en deels gebeurd het intern. De volgende regelingen worden (of werden) door een externe partij uitgevoerd:

- Geld-Terug-Regeling (Extra);
- Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning;
- Compensatie meerkosten chronisch zieken en gehandicapten;
- Vergoeding eigen bijdrage WMO;
- Computerregeling;
- Kindpakket.

Deze uitvoering hiervan werd gedaan door Bureau Minimaregelingen (AMCNexxt). Dit bedrijf is op 15 september 2018 failliet verklaard. De werkzaamheden zijn per 19 oktober 2018 overgenomen door Internexxt. In bijlage 10 vindt u hier meer informatie over.

5.1.2 Ervaringen intermediairs

Het merendeels van de intermediairs is bekend met de Minimaregelingen en vindt het ook duidelijk waar een inwoner recht op heeft. De manier van aanvragen is echter niet bij iedereen bekend. Opvallend is dat 2/3de van de intermediairs aangeeft dat bij digitale aanvragen een net zo'n groot percentage van de doelgroep hulp nodig heeft als op papier (ongeveer 2/3de).

De deelnemers waren over het algemeen positief over de regelingen voor volwassenen. Ze dragen bij aan het hebben van een iets ruimer budget en dus minder armoede. Direct leveren de maatregelen geen effect op om op de lange termijn uit de armoede te blijven. Indirect echter wel. Door de vergoeding van sommige kosten, levert de betaling hiervan geen stress meer op en hebben mensen meer ruimte in hun hoofd om aan langetermijnontwikkeling te denken.

De intermediairs hadden enkele algemene verbeterpunten met betrekking tot de minimaregelingen:

- Meer maatwerk met een apart budget dat besteed kan worden door specifieke intermediairs;
- Besteedbaar budget als uitgangspunt i.p.v. inkomen;
- Vergroot bekendheid regelingen bij de doelgroep en bij intermediairs;
- Zorg voor minder regelingen;
- Aanvraag versimpelen en regelingen automatisch door laten lopen en koppelen;
- Aandacht voor mensen met minder goede digitale of Nederlandse taalvaardigheden;
- Verbind het minimabeleid aan andere ondersteuning vanuit het sociaal domein;
- Betrek kinderen bij wat zij denken nodig te hebben;
- Voeg een regeling toe met vergoeding voor: Sport voor 18+, Vakanties/uitjes, Computerregeling voor volwassenen en een Witgoedregeling.

5.1.3 Ervaringen doelgroep

De minimaregelingen zijn goed bekend onder de doelgroep. Alleen de bekendheid van de Bijzondere Bijstand en Individuele Inkomensvoorslag blijft wat achter. Het kan zijn dat een deel van de

respondenten niet in aanmerking komt voor de Individuele Inkomensvoet en deze daarom niet kent. Onder bijstandsgerechtigden zien we namelijk een grotere bekendheid.

Bijna 90% van de respondenten vindt het taalgebruik op de website van de Minimaregelingen begrijpelijk en weet (ook) waar hij/zij moet zijn voor het aanvragen van een kindregeling.

“Dank dat u oog heeft voor de minima in de gemeente!”

De regelingen voor volwassenen hebben voor de meeste respondenten effect om meer maatschappelijke activiteiten te kunnen ondernemen. Naar de bioscoop, museum of theater gaan, een paspoort of rijbewijs te kopen en om te kunnen internetten, zijn de meest genoemde activiteiten. Met betrekking tot de kindregelingen geeft 78% van de respondenten aan dat hun kinderen door de regelingen kunnen sporten, 72% kan hierdoor kleding kopen en 71% kan schoolspullen kopen met behulp van de gemeentelijke regelingen.

Respondenten hebben aangegeven dat zij, ook met de minimaregelingen, onderstaande kosten vaak niet kunnen betalen:

- Op vakantie gaan;
- Sporten/ vrijetijdsactiviteiten (volwassenen);
- Een dagje weg gaan, bijvoorbeeld naar een pretpark, zwembad of dierentuin;
- Nieuwe kleding kunnen kopen (volwassenen);
- Een (nieuwe) laptop kunnen aanschaffen (volwassenen).
- Een nieuwe wasmachine of koelkast kunnen aanschaffen
- Zorgkosten (genoemd door respondenten die geen gebruik maken van de collectieve zorgverzekering en/of de meerkostenregeling voor chronisch zieken en gehandicapten)

“Drie jaar geleden ging mijn wasmachine stuk. Omdat ik alleenstaand ben moest ik maar kijken hoe of wat. Ik heb toen zes maanden zonder gezeten en heb toen uiteindelijk een voorschot op mijn vakantiegeld moeten aanvragen.”

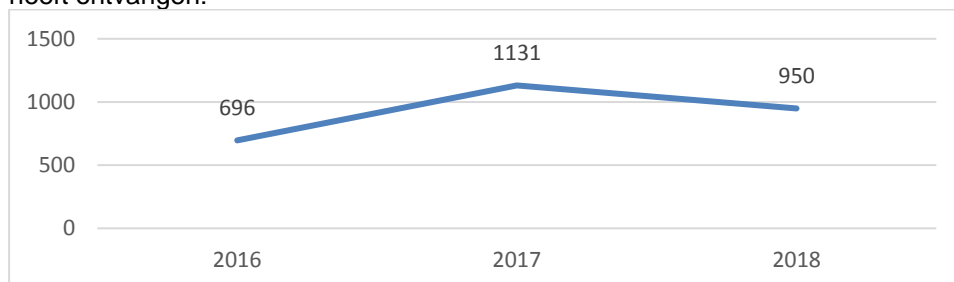
“Als ouder willen we ook graag een budget kunnen hebben om bijvoorbeeld mee te zwemmen of sporten.”

5.2 Compensatie meerkosten Chronisch zieken en gehandicapten

Inwoners met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm kunnen € 200,- aanvragen voor extra kosten specifiek voor de doelgroep indien ze voldoen aan de voorwaarden.

5.2.1 Bereik/ gebruik

Aantal unieke volwassenen dat de Compensatie meerkosten Chronisch zieken en gehandicapten heeft ontvangen:

We zagen een stijging in het gebruik in 2017. Deze stijging is deels te verklaren door een extra voorlichting/ herinneringscampagne. In 2018 is de verwachting dat het gebruik weer iets afneemt.

Omdat we niet weten hoeveel minima chronisch ziek of gehandicapt zijn, kunnen we de doelgroep en daarmee het bereik niet bepalen.

5.2.2 Kosten

Onderwerp	2016	2017	2018
Compensatie meerkosten chronisch zieken	€ 138.600,00	€ 210.400,00	€ 190.000,00

Gelijk aan het bereik, waren ook de kosten in 2017 gestegen en zullen deze naar verwachting in 2018 licht dalen.

5.2.3 Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs en doelgroep

Intermediairs zijn van mening dat de naam van de regeling de lading niet dekt en dat scheidt verwarring over wie er rechthebbend is. Daarnaast wordt de aanvraag als ingewikkeld ervaren. Vanuit de enquêtes blijkt dat de respondenten die geen gebruik maken van de Compensatie meerkosten Chronisch zieken en gehandicapten, verhoudingsgewijs vaker aangaven zorgkosten soms niet te kunnen betalen.

5.3 Vergoeding eigen bijdrage WMO

Mensen met een laag inkomen konden tot 1-1-2017 hun eigen bijdrage voor WMO-voorzieningen geheel of gedeeltelijk terugkrijgen. Per 1-1-2017 is de regeling eigen bijdrage WMO gewijzigd waardoor de doelgroep geen eigen bijdrage meer opgelegd krijgt. Het wordt echter evenwel door de gemeente betaald en voor een goed inzicht zou voor de jaren 2017 en 2018 in de tabel hieronder vermeld moeten worden hoeveel mensen gebruik maakt van de WMO-voorzieningen zonder ervoor te betalen en welk bedrag daarmee gemoeid is. Deze cijfers waren echter niet voorhanden.

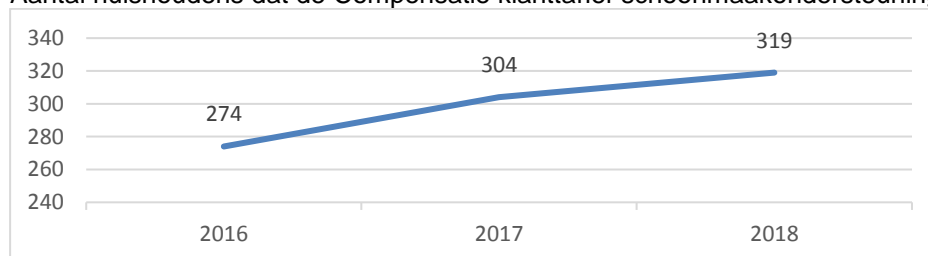
In 2016 zijn er 193 inwoners bereik met een totale kostenpost van € 30.825.

5.4 Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning

Inwoners met een laag inkomen kunnen de kosten van het klanttarief voor schoonmaakondersteuning (gedeeltelijk) vergoed krijgen. Deze vergoeding is gestaffeld.

5.4.1 Bereik/ gebruik

Aantal huishoudens dat de Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning heeft ontvangen:

Het gebruik stijgt licht in de afgelopen jaren. Dit heeft mede te maken met de vergrijzing. Omdat we niet weten hoeveel minima huishoudelijke hulp nodig hebben kunnen we geen doelgroep voor deze regeling bepalen. Daarom geven we alleen het gebruik weer.

5.4.2 Kosten

Onderwerp	2016	2017	2018
Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning	€ 179.055	€ 252.863	€ 255.933

Met het gebruik, stijgen de kosten ook licht.

5.5 Computerregeling (oud)

5.5.1 Korte uitleg regeling

Tot 1-1-2018 hadden huishoudens met een laag inkomen en kinderen (4 - 18 jaar), recht op een vergoeding voor de kosten van de aanschaf van een computer en printer. Vanaf 1-1-2018 is deze regeling vervangen door het Kindpakket.

5.5.2 Bereik/ gebruik

Aantal huishoudens dat een vergoeding vanuit de Computerregeling heeft ontvangen:

Onderwerp	2016	2017	2018
Computerregeling oud	80	217	-

Het aantal aanvragen van de Computerregeling was redelijk stabiel. In 2017 was er een piek aangezien de regeling vijf jaar bestond en de eerste aanvragen weer recht hadden op een nieuwe computer. Omdat er maar eens per vijf jaar een computer aangevraagd kan worden, is het bereik niet te berekenen.

5.5.3 Kosten

Onderwerp	2016	2017	2018
Computerregeling oud	€ 38.5000	€ 108.078	-

De kosten stijgen evenredig aan het gebruik.

5.6 Geld-Terug-Regeling (GTR) en Geld-Terug-Regeling-Extra (GTRextra)

Per gezinlid kan een huishouden met een laag inkomen € 100 aanvragen voor maatschappelijke activiteiten, zwembadbezoek, horeca, internet, cursussen of lidmaatschappen bij verenigingen. Daarnaast kan elk kind nog € 140 per jaar extra aanvragen vanuit de GTRextra.

5.6.1 Bereik/ gebruik

Aantal unieke personen dat een vergoeding vanuit de Geld-Terug-Regeling en/of Geld-Terug-Regeling extra heeft ontvangen:

	2016		2017		2018	
	Aantal personen	Bereik	Aantal personen	Bereik	Aantal personen	Bereik
Geld-terug-regeling	3268	72,10%	3270	71,60%	3270	70,90%
Geld-terug-regeling extra	851	73,90%	856	74,20%	856	74,2%

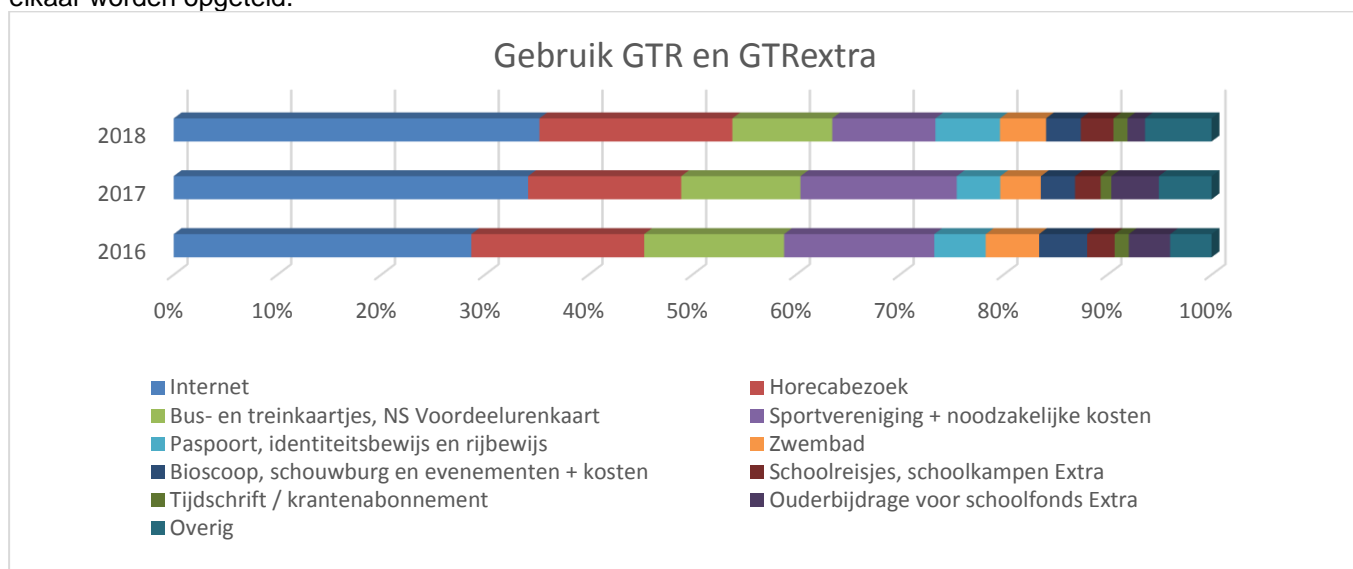
Zowel het gebruik als het bereik is in de afgelopen drie jaar stabiel gebleven.

5.6.2 Kosten

Onderwerp	2016	2017	2018
GTR + GTRextra	€ 318.270	€ 300.895	€ 289.196

5.6.3 Ontwikkeling in gebruik

De GTR en GTRextra kunnen ingezet worden voor veel verschillende doeleinden met als doelstelling verhoging van de maatschappelijke participatie. De voorwaarden waarvoor de GTR en GTRextra gebruikt mogen worden zijn niet veranderd in de afgelopen vier jaar. Om te onderzoeken waar de GTR en GTRextra voor gebruikt worden hebben we een top 10 gemaakt van de kosten waarop het meest is gedeclareerd in de afgelopen drie jaar waarbij de declaraties van de GTR en de GTRextra bij elkaar worden opgeteld.

De verschillende kosten waarvoor de GTR en GTRextra in de afgelopen jaren gebruikt worden zijn redelijk stabiel. Opvallend is dat verreweg de grootste kostensoort de internetabonnementen zijn. Gezien de bedragen die daarmee gemoeid zijn is de kans klein dat deze mensen binnen hun huishouden nog ruimte binnen het GTR-budget overhouden voor maatschappelijke participatie.

5.6.4 Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs en doelgroep

Een kwart van de intermediairs is van mening dat de GTR en GTRextra bijdraagt aan het doorbreken van de spiraal van (erfelijke) armoede. De overige hebben hier geen idee van. Wel waren alle intermediairs van mening dat de regelingen bijdragen aan dat kinderen kunnen 'meedoen'.

"Heel goed dat er vanuit de Geld-Terug-Regeling (extra) een budget is om 'leuke dingen' te doen op het gebied van sport en cultuur voor zowel kinderen als volwassenen."

Meerdere intermediairs gaven aan dat de GTR(extra) niet meer het gewenste doel bereikt en dat het wenselijk zou zijn om te onderzoeken om de vergoedingen uit elkaar te halen. Zo is er nu een overlap tussen de GTR(extra) en het Jeugdfonds Sport.

Bijna alle respondenten van de enquêtes onder de doelgroep kennen de GTR(extra). Ze zijn positief over de regeling maar er moet ook in de toekomst aandacht zijn voor mensen die geen computer hebben of digitaal minder vaardig. Daarnaast is het voorschieten van kosten soms een probleem.

“Ik vind het jammer dat je bij de geld-terug-regeling het geld eerst voor moet schieten en het later terug krijgt. Eigenlijk moeten de mensen die er recht op hebben ‘t geld op hun rekening krijgen. Het is al moeilijk genoeg om het voor te moeten schieten vanwege alle vaste lasten t.o.v. het inkomen”.

5.7 Kindpakket

Het Kindpakket Veenendaal is gelanceerd op 4-10-2017 en is een uitbreiding van de Minimaregelingen speciaal voor kinderen. Het Kindpakket bestaat uit 5 hoofdcategorieën: Basisschool, Middelbare School, Kleding, Huiswerkbegeleiding en Mobiele telefoon.

5.7.1 Bereik/ gebruik

Aantal unieke kinderen dat een vergoeding vanuit het Kindpakket heeft ontvangen:

Onderwerp	2016	2017	2018
Basisschool Computer	-	50	50
Basisschool Tablet	-	237	43
Middelbare school Computer	-	311	113
Middelbare school Fiets	-	108	105
Middelbare school Schoolreis	-	90	89
Middelbare school Ouderbijdrage	-	123	168
Middelbare school Gymkleding	-	273	253
Middelbare school Atlas	-	179	47
Middelbare school Schoolspullen	-	237	203
Middelbare school Rugtas	-	274	165
Middelbare school Rekenmachine	-	194	56
Middelbare school Woordenboek	-	139	48
Middelbare school Huiswerkbegeleiding	-	18	75
Vergoeding mobiele telefoon	-	317	114
Zomerkleding	-	217	653
Winterkleding	-	237	300

Het is niet bekend hoe de leeftijdsverdeling is van kinderen die opgroeien in een gezin dat moet rondkomen van een bepaald percentage van het wettelijk minimum. Het bereik kan hierdoor niet berekend worden.

5.7.2 Kosten

Onderwerp	2016	2017	2018
Basisschool Computer	-	€ 24.584	€ 25.000
Basisschool Tablet	-	€ 33.546	€ 6.000
Middelbare school Computer	-	€ 151.290	€ 50.000
Middelbare school Fiets	-	€ 15.715	€ 15.000
Middelbare school Schoolreis	-	€ 6.866	€ 7.000
Middelbare school Ouderbijdrage	-	€ 5.491	€ 6.500
Middelbare school Gymkleding	-	€ 6.710	€ 6.000
Middelbare school Atlas	-	€ 12.501	€ 3.200
Middelbare school Schoolspullen	-	€ 6.044	€ 5.000
Middelbare school Rugtas	-	€ 6.713	€ 4.000
Middelbare school Rekenmachine	-	€ 13.051	€ 3.500
Middelbare school Woordenboek	-	€ 6.474	€ 2.000
Middelbare school Huiswerkbegeleiding	-	€ 10.291	€ 70.000

Vergoeding mobiele telefoon	-	€ 45.476	€ 17.000
Zomerkleding	-	€ 31.293	€ 80.000
Winterkleding	-	€ 45.184	€ 60.000
Totaal	-	€ 421.229	€ 360.200

De verwachting is dat de uitgaven in 2018 lager uitvallen dan in 2017. Dit heeft te maken met het feit dat er in 2017 veel kosten zijn geweest aan de vergoeding van computers en deze regeling maar eens in de vijf jaar aan te vragen is.

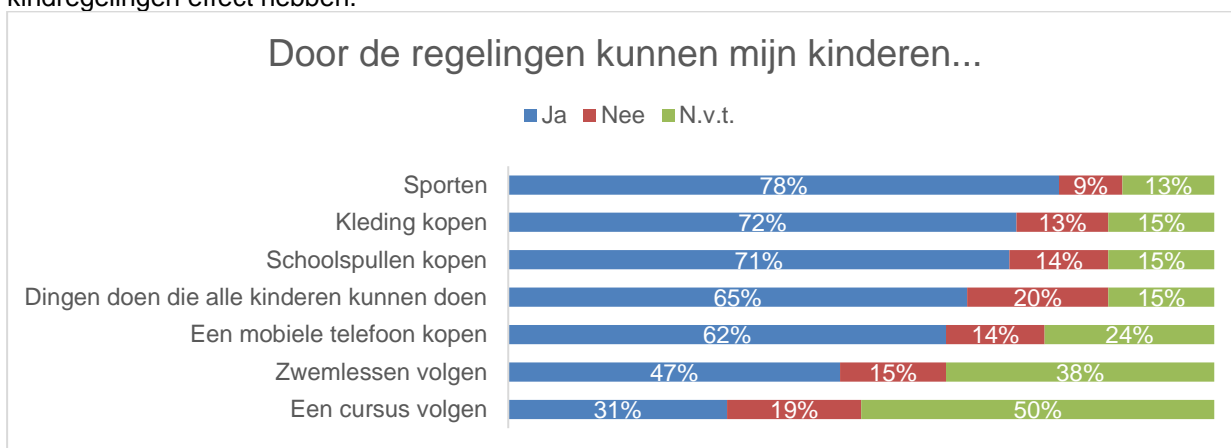
5.7.3 Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs en doelgroep

De intermediairs zijn zeer positief over het Kindpakket. Ze vinden het zeker voorziet in een behoefte. Het draagt eraan bij dat kinderen kunnen 'meedoen'. Daarnaast draagt de vergoeding voor huiswerkbegeleiding en de mobiele telefoon bij aan het vergroten van de eigenwaarde en hebben de vergoeding voor een fiets, huiswerkbegeleiding en de ouderbijdrage een positief effect op het doorbreken van de spiraal van erfelijke armoede.

Er werden ook nog enkele verbeterpunten genoemd:

- Meer aanbieders Kledingpakket;
- Aanbod van excursies of culturele activiteiten buiten school;
- Atlassen en woordenboeken is achterhaald, kijk meer naar modernere middelen;
- Huiswerkbegeleiding voor basisschool;
- Naast begeleiding huiswerk is er ook behoefte aan het bieden van een goede setting voor het maken van huiswerk wanneer dat thuis lastig is (geen eigen studieplek, te onrustig etc.);
- Kijk bij de vergoeding van de laptop beter naar het aanbod van scholen.

Ondanks het korte bestaan van de regeling is de bekendheid van het Kindpakket onder de doelgroep hoog (60%). Het Kindpakket heeft ook effect. In de enquête werden de respondenten gevraagd of de kindregelingen effect hebben.

5.8 Collectieve ziektekostenverzekering

5.8.1 Korte uitleg regeling

Huishoudens met een laag inkomen die wonen in Veenendaal kunnen bij Menzis een collectieve zorgverzekering afsluiten. Hierbij hebben ze de keuze uit GarantVerzorgd 1, 2 of 3 en Garant TandVerzorgd 1 of 2. Bij GarantVerzorgd 3 wordt het volledig wettelijk eigen risico vergoed.

5.8.2 Bereik/ gebruik

Aantal unieke personen dat een Collectieve ziektekostenverzekering van Menzis heeft:

Onderwerp	2016		2017		2018	
	Aantallen	Bereik	Aantallen	Bereik	Aantallen	Bereik
Basis	60	1%	62	1%	68	1%
Menzis GarantVerzorgd 1	931	16%	1042	17%	1039	17%
Menzis GarantVerzorgd 2	755	13%	703	12%	632	10%
Menzis GarantVerzorgd 3	746	12%	900	12%	1173	16%
Totaal	2402	42%	2645	42%	2912	45%

Het bereik van de collectieve ziektekostenverzekering is redelijk stabiel gebleven de afgelopen jaren. Het gebruik van de gemeentelijke collectieve zorgverzekering ligt landelijk tussen de 30 en 40 procent van de doelgroep. Het bereik in Veenendaal ligt daar dus iets boven.

5.8.3 Kosten

Onderwerp	2016	2017	2018
Menzis GarantVerzorgd 1	€ 60.367	€ 67.535	€ 54.326
Menzis GarantVerzorgd 2	€ 49.872	€ 46.460	€ 35.588
Menzis GarantVerzorgd 3	€ 70.575	€ 85.120	€ 125.466
Totaal	€ 180.814	€ 199.115	€ 215.380

De kosten stijgen iets harder dan het bereik. Dit heeft te maken met een verschuiving binnen het pakket. We zien minder verzekerden bij pakket 1 en 2 en meer die kiezen voor pakket 3. De gemeente betaalt meer bij aan pakket 3 waardoor de totale kosten hoger worden.

5.8.4 Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs en doelgroep

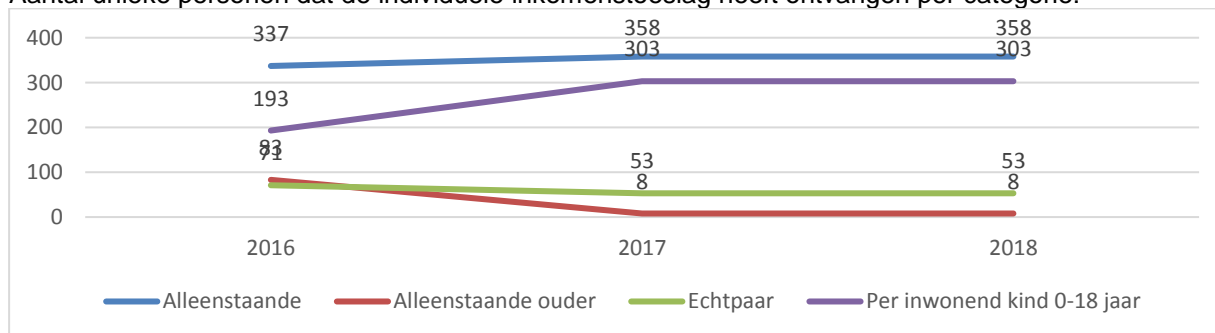
De intermediairs zouden graag meer keuze zien in de pakketten waarbij het eigen risico wordt vergoed en verzochten de gemeente te onderzoeken of de premie ingehouden kan worden van de uitkering. Opvallend is dat de respondenten die aangaven geen gebruik te maken van de collectieve ziektekostenverzekering, verhoudingsgewijs vaker aangaven zorg te mijden vanwege te kosten.

5.9 Individuele inkomensloeslag

Inwoners die minimaal 3 jaar een inkomen tot 105% van de bijstandsnorm hebben kunnen jaarlijks een vergoeding aanvragen. De hoogte van de vergoeding is afhankelijk van de gezinssamenstelling²¹.

5.9.1 Bereik/ gebruik

Aantal unieke personen dat de individuele inkomensloeslag heeft ontvangen per categorie:

²¹ Zie bijlage 3

In 2017 zagen we een lichte stijging van het aantal aanvragen. Vanaf 2018 verwachten we een stabilisatie. Het bereik is niet te berekenen aangezien we niet weten hoeveel inwoners drie jaar of langer een inkomen hadden tot 105% van het wettelijk minimum.

5.9.2 Kosten

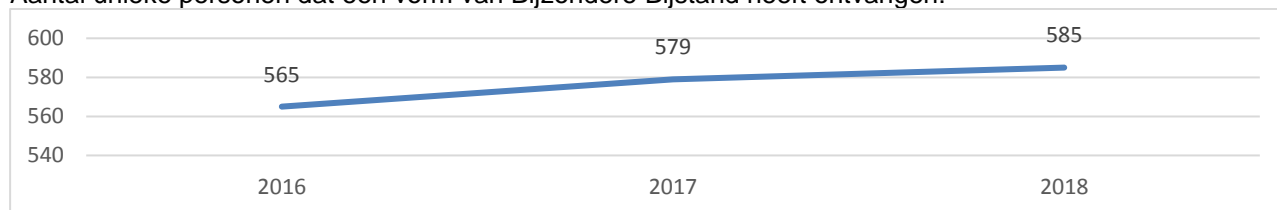
Onderwerp	2016	2017	2018
Alleenstaande	€ 121.008	€ 128.520	€ 128.520
Alleenstaande ouder	€ 52.563	€ 4.780	€ 4.780
Echtpaar	€ 43.941	€ 28.570	€ 28.570
Per inwonend kind 0-18 jaar	€ 127.212	€ 201.290	€ 201.290
Totaal	€ 344724	€ 363160	€ 363160

5.10 Bijzondere bijstand

Voor mensen met een laag inkomen die bijzondere kosten hebben die ze niet kunnen betalen is er bijzondere bijstand. Voorwaarde is wel dat geen voorliggende voorziening is.

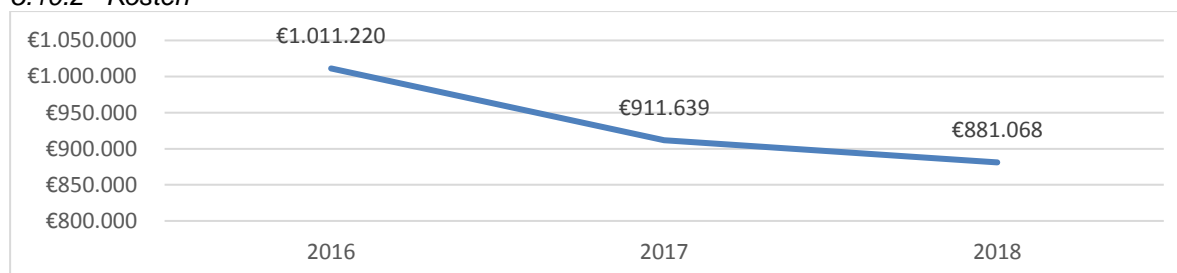
5.10.1 Bereik/ gebruik

Aantal unieke personen dat een vorm van Bijzondere Bijstand heeft ontvangen:

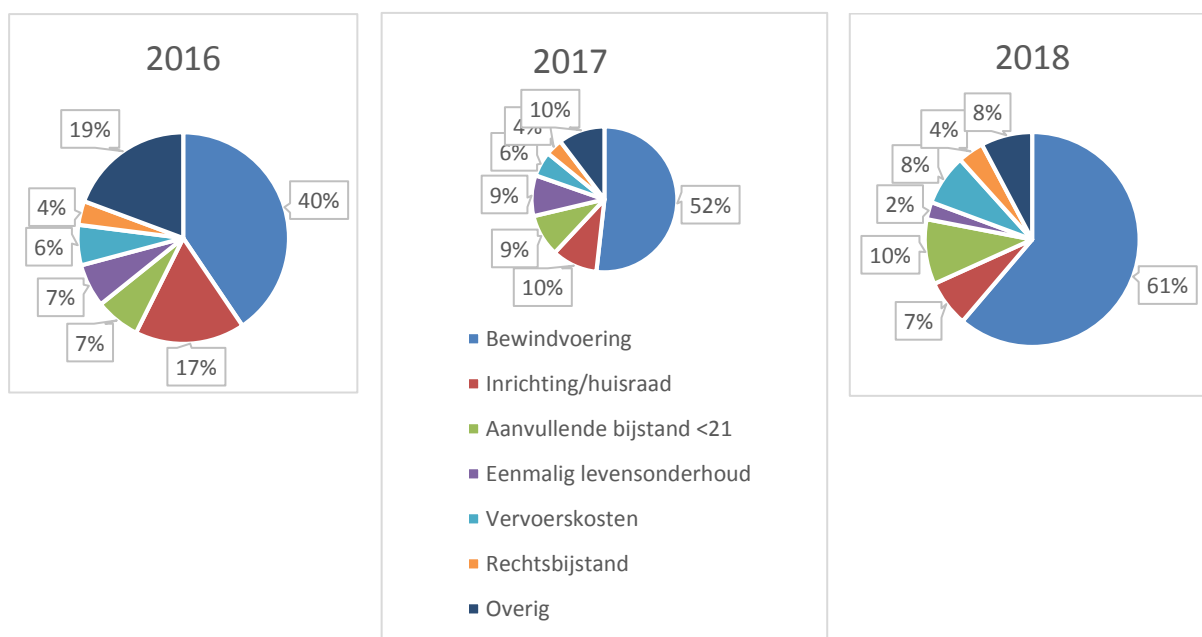

Het aantal personen dat Bijzondere Bijstand aanvraagt stijgt licht.

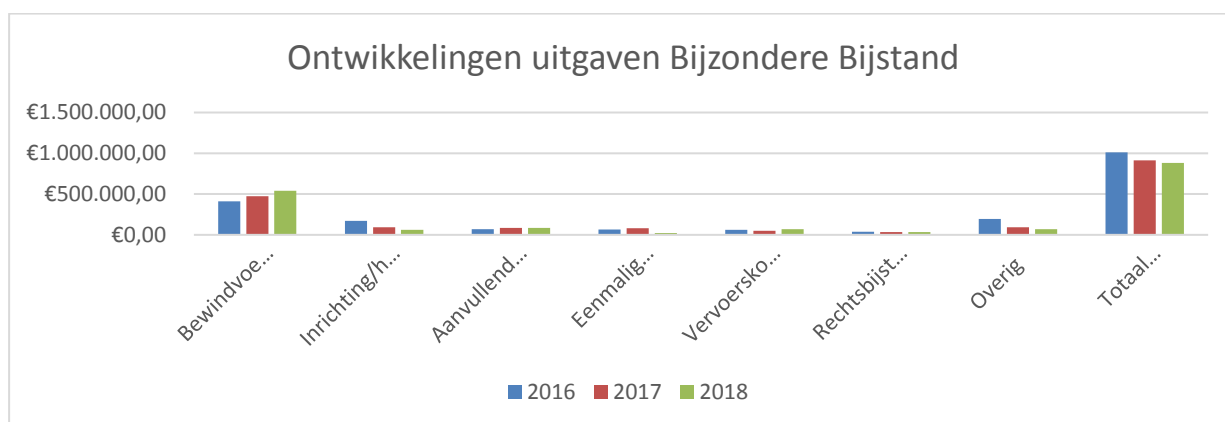
5.10.2 Kosten

Ondanks dat we in de vorige paragraaf zagen dat het aantal aanvragers iets stijgt, zijn de kosten in de afgelopen jaren juist licht gedaald. Dit heeft te maken met een verschuiving van de soort kosten waarvoor Bijzondere Bijstand wordt aangevraagd.

De aanvragen Bijzondere Bijstand voor inrichting zijn sterk gedaald, terwijl de kosten voor bewindvoering juist stijgen. De vergoedingen zijn op jaarbasis voor bewindvoering lager dan voor inrichtingskosten. Verhoudingsgewijs geven we dus steeds meer Bijzondere Bijstand uit aan kosten voor bewindvoering.

5.10.3 Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs

Ongeveer 2/3de van de intermediairs is van mening dat inwoners Bijzondere Bijstand zelfstandig kunnen aanvragen. Bij problemen worden ze goed geholpen door de klantmanagers. Ze waren wel van mening dat er niet zo vaak doorverwezen moet worden naar de Kredietbank, dat de aanvraag ingewikkeld is en dat er meer ruimte moet zijn voor maatwerk bij noodzakelijke gebruiksgoederen.

5.11 Jeugdfonds Sport & Cultuur

Huishoudens met kinderen en een laag inkomen kunnen per kind (4 tot 18 jaar) een vergoeding ontvangen voor sport- en culturele activiteiten. Aanvraag gaat altijd via een intermediair.

5.11.1 Bereik/ gebruik

Aantal unieke kinderen dat gebruik heeft gemaakt van het Jeugdfonds Sport & Cultuur:

Onderwerp	2016		2017		2018	
	Aantal	Bereik**	Aantal	Bereik**	Aantal	Bereik**
Jeugdfonds Sport	312	21%	470	31%	470	31%
Jeugdfonds Cultuur*	-	-	8	0,5%	20	1%

* Aangesloten per 4 oktober 2017

** Voor de berekening van het percentage is gerekend met het totaal aantal kinderen van 0-18 jaar. Aangezien het Jeugdfonds Sport & Cultuur bedoeld is voor kinderen van 4-18 jaar is het werkelijke bereik iets hoger.

In de afgelopen 3 jaar is het aantal kinderen dat opgroeit in een gezin dat rond moet komen van een inkomen tot maximaal 125% van het sociaal minimum nagenoeg gelijk gebleven. Het aantal kinderen dat gebruik heeft gemaakt van het Jeugdfonds Sport, is echter gestegen van 313 kinderen in 2016 naar 470 kinderen in 2017. Dat is een toename van 52%. Dit komt voor uit meer promotie voor het Kindpakket en pakket zwemlessen dat wordt vergoed vanuit het Jeugdfonds Sport. In 2018 verwachten we een stabilisatie

5.11.2 Kosten

Onderwerp	2016	2017	2018
Jeugdfonds Sport	€ 60.000	€ 145.000	€ 145.000
Jeugdfonds Cultuur	-	€ 7.500	€ 15.000

Met de stijging in het bereik zien we een gelijkwaardige stijging in de kosten van het Jeugdfonds Sport. Aan het Jeugdfonds Cultuur wordt in 2018 meer geld geven dan dat zij uitgeven aan kinderen. Dit is conform de afgesproken samenwerkingsovereenkomst. Hierin is een jaarlijks werkbudget voor 2017 en 2018 afgesproken op basis van het landelijk gemiddelde. Voor 2019 wordt een nieuw werkbudget afgesproken waarbij rekening wordt gehouden met het budget dat het Jeugdfonds Cultuur nog in kas heeft van 2018.

5.11.3 Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs en doelgroep

Intermediairs zijn van mening dat het Jeugdfonds Sport & Cultuur een bijdrage levert aan het vergroten van de eigen waarde van kinderen die opgroeien in armoede.

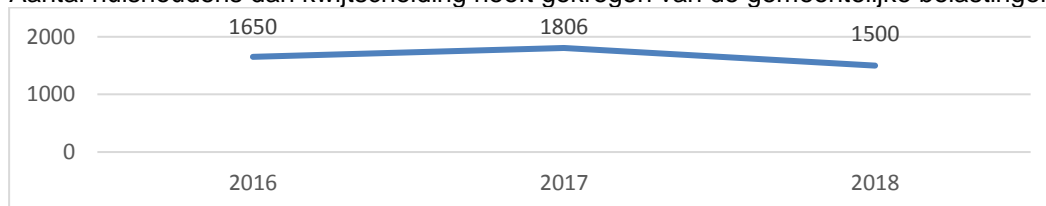
De bekendheid bij de doelgroep van het Jeugdfonds Cultuur is relatief laag; de helft van de respondenten met kinderen kent deze regeling niet. Het Jeugdfonds Sport is een stuk bekender.

5.12 Kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen

Huishoudens met een minimuminkomen komen mogelijk in aanmerking voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de vaste lasten.

5.12.1 Bereik/ gebruik

Aantal huishoudens dan kwijtschelding heeft gekregen van de gemeentelijke belastingen:

De verwachting is dat het aantal huishoudens dat kwijtschelding aanvraagt licht zal dalen in 2018 ten opzichte van 2016. Voor de stijging in 2017 kan geen verklaring gevonden worden.

In Veenendaal kan men kwijtschelding krijgen voor de rioolheffing (€ 93,60) en de afvalstoffenheffing. Omdat de afvalstoffenheffing sinds 2016 een variabel deel kent, zijn deze bedragen slechter in te schatten. Kwijtschelding beperkt zich wel tot een vastgesteld aantal legingen²².

Omdat het recht op kwijtschelding per huishouden individueel wordt beoordeeld, kan er geen bereik worden berekend.

5.12.2 Kosten

Onderwerp	2016	2017	2018
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	€ 367.000	€ 385.000	€ 387.500

5.12.3 Opmerkingen/ ervaringen vanuit intermediairs

Intermediairs zijn van mening dat de aanvraag van kwijtschelding te veel papierwerk met zich meebrengt. Daarnaast maken ze zich zorgen dat een factuur per leging zal leiden tot afvaldump.

5.13 Conclusies

Het merendeels van de intermediairs is positief over de Minimaregelingen en het Kindpakket en vindt dat ze bijdragen aan het hebben van een iets ruimer budget, meer ruimte voor 'leuke dingen' en dat kinderen kunnen 'meedoen'. Als verbeterpunten werden meer maatwerk, meer verbinding tussen de rest van het Sociaal Domein en het versimpelen van de aanvraag genoemd.

Ook de doelgroep is positief over de regelingen en met name het Kindpakket. Ze hebben effect dat minima meer maatschappelijke activiteiten kunnen ondernemen en gemakkelijker de kosten voor school en sport kunnen betalen. Ze hebben echter nog steeds moeite met het betalen van 'dagjes weg' een nieuwe koelkast of medische kosten. Ook werd opgemerkt dat het moeilijk is om kosten eerst voor te schieten.

In 2018 zien we ten opzichte van 2016 een stijging in het gebruik van het Kindpakket, de Compensatie Klanttarief Schoonmaakondersteuning, de Compensatie meerkosten chronisch zieken en gehandicapten, de Collectieve Ziektekostenverzekering en het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Het aantal inwoners dat gebruik maakt van de Geld-Terug-Regeling (extra), de Individuele Inkomens Toeslag en de Bijzondere Bijstand is de afgelopen jaren stabiel gebleven.

Een lichte daling verwachten we dit jaar in het aantal huishoudens dat kwijtschelding krijgt van de gemeentelijke belastingen.

In 2018 zien we ten opzichte van 2016 een stijging in de kosten van de Compensatie meerkosten chronisch zieken, de Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning, de Menzis en het Jeugdfonds Sport en Cultuur. De kosten voor het Kindpakket, de Individuele Inkomens toeslag en de kwijtschelding gemeentelijke belastingen zijn naar verwachting stabiel. De kosten voor de GTR(extra) en de Bijzondere Bijstand dalen juist.

Te zien is dat bij enkele regelingen de stijging en/of daling van de kosten niet gelijk is aan de stijging en/of daling van het gebruik. Dit heeft te maken met een verschuiving binnen het gebruik van de regeling. In hoofdstuk 6 gaan we verder in op het totale budget.

²² Zie bijlage 3

6 BUDGET

Totale kosten in 2016, 2017 en 2018 aan de diverse Minimaregelingen:

Onderwerp	2016	2017	2018***
Totaal WMO*	€ 419.055	€ 548.383	€ 551.437
Totaal Minimaregelingen**	€ 467.009	€ 522.968	€ 379.110
Totaal Kindpakket	-	€ 421.229	€ 360.200
Totaal Jeugdfonds Sport & Cultuur	€ 60.000	€ 152.500	€ 160.000
Individuele Inkomensvoet	€ 344.724	€ 363.160	€ 363.160
Bijzondere Bijstand	€ 1.011.220	€ 911.639	€ 881.068
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	€ 367.000	€ 385.000	€ 387.500
Totaal	€ 2.669.008	€ 3.304.879	€ 3.082.475

* Totaal WMO bestaat uit het totaal van de uitgaven voor de regelingen Compensatie meerkosten chronisch zieken, Vergoeding eigen bijdrage WMO, Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning en Menzis Garant Verzorgd 3.

** Minimaregelingen bestaat uit de het totaal van de uitgaven voor de regelingen Computerregeling oud, GTR (extra) en Menzis Garant Verzorgd 1 en 2.

*** Prognose voor geheel 2018

De cijfers die rood gekleurd zijn, zijn gestegen ten opzichte van het vorige jaar. De cijfers die groen gekleurd zijn, zijn gelijk gebleven of gedaald ten opzichte van het vorige jaar.

Deze cijfers kunnen afwijken ten opzichte van de cijfers die gecommuniceerd zijn in de P&C-cyclus. Dat komt omdat hier de kosten worden gepresenteerd naar het jaar waarop ze betrekking hebben. Dit kan afwijkend zijn van het boekjaar. De minimaregelingen van 2016 waren bijvoorbeeld nog tot eind februari 2017 aan te vragen. Dit is te laat om nog te kunnen verwerken in het boekjaar 2016 van de gemeente en deze kosten worden daarom geboekt in het boekjaar 2017 van de gemeentelijke administratie. In het managementsysteem van AMCNEXT is te zien dat de aanvraag betrekking heeft op het jaar 2016.

Gedurende het faillissementstraject van de uitvoerder van de minimaregelingen en het Kindpakket werd duidelijk dat niet alle betalingen in het managementsysteem waren ingevoerd. Deze waren handmatig verwerkt en niet digitaal per regeling in het managementsysteem ingevoerd. Hierdoor is er een hoger bedrag aan uitbetalingen geweest dan wij gedurende het opstellen van deze evaluatie hebben kunnen zien. De reële aantallen en kosten in 2018 van de minimaregelingen Kindpakket zullen dus afwijken ten opzichte van de genoemde bedragen en aantallen in hoofdstuk 6 en 7.

7 CONCLUSIES

In dit laatste hoofdstuk geven we de eindconclusies weer en geven we een antwoord op de vraag of de we de gestelde doelstellingen hebben behaald.

7.1 Uitgangspunten/ doelstellingen

In deze paragraaf zal per uitgangspunt of doelstelling worden aangegeven of deze behaald is of niet.

7.1.1 *Uitgangspunten Activerend minimabeleid 2015-2018*

Het Minimabeleid omvat geen concrete doelstellingen maar is opgehangen aan enkele uitgangspunten.

Vangnet

De Minimaregelingen zijn inderdaad een vangnet gebleken voor chronisch zieken en gehandicapten, gebruikers WMO-voorzieningen en personen die lang op een laag inkomen zijn aangewezen. De regelingen zorgen voor iets meer ruimte in het budget wat zorgt voor een verlaging van de stress. Voor enkele doelgroepen (alleenstaanden en paren zonder kinderen) is het budget echter nog steeds onder het niet-veel-maar-toereikend-budget. Het vangnet van de gemeente Veenendaal is veel ruimer dan de meeste andere gemeenten in Nederland. Met name voor kinderen en gezinnen.

Maatwerk

De meeste regelingen zijn generiek voor één specifieke groep. Alleen de Bijzondere Bijstand is volledig maatwerk. Bij de overige regelingen wordt er sporadisch een beroep gedaan op de hardheidsclausule om af te wijken van de regels en dus maatwerk te kunnen leveren. Door weinig maatwerk te leveren gaan we er impliciet vanuit dat bijvoorbeeld alle huishoudens die rond moeten komen van maximaal 120% van het wettelijk minimum allemaal behoefte hebben aan dezelfde vergoedingen willen ze uit de armoede geraken. Uit de evaluatie blijkt hoe moeilijk het is om vast te stellen welke maatregelen bijdragen aan het doorbreken van de spiraal van (erfelijke) armoede. Vanuit de literatuur komt voort dat maatwerk hiervoor het meest effectief is omdat de behoefte met situatie anders kan zijn.

Indien de doelstelling is dat het minimabeleid bijdraagt aan het doorbreken van de spiraal van armoede dan is te concluderen dat het huidige minimabeleid te weinig maatwerk biedt.

Breed minimabeleid

Het minimabeleid is de afgelopen jaren verbreed met een beleidsplan schulddienstverlening wat zich erg richt op preventie, en het Kindpakket. Ook wordt er steeds meer samenhang gezocht (en gevonden) binnen de overige domeinen. Dit maakt dat regelingen en afspraken binnen participatie, WMO, Jeugd en het fysieke domein steeds beter op elkaar aansluiten en elkaar versterken. Het minimabeleid is de afgelopen jaren actief onder de aandacht gebracht en de doelgroep die wordt bereikt is sterk verbreed.

Activerend

Het minimabeleid leidt tot meer maatschappelijke participatie. Vooral bij kinderen. Bij volwassenen zien we dit minder terug aangezien zij de Geld-Terug-Regeling voor een groot deel gebruiken voor internetkosten en niet voor doeleinden die leiden tot meer maatschappelijke participatie zoals sport of cultuur. De overige regelingen hebben wel tot doel dat andere kosten vergoed worden waardoor er meer ruimte is in het budget. Deze zou in theorie aangewend kunnen worden voor maatschappelijke participatie maar dit is niet aangetoond.

Lonend

Bij aanvaarding van werk gaan inwoners er, door het wegvallen van het recht op gemeentelijke en landelijke regelingen, netto wel op vooruit maar veel minder dan ze bruto meer verdienen. Het is wel lonend om aan het werk te gaan, zelfs voor een inkomen tot 130% van het wettelijk minimum. Dit is echter wel zeer minimaal. De mogelijke extra kosten die werk met zich meebrengt zijn hierbij nog niet meegerekend.

Huidig niveau

Het huidige voorzieningenniveau is, met de toevoeging van het Kindpakket, hoger dan in 2015. Het aantal huishoudens dat gebruik maakt van de regelingen is deels gestegen. In 2018 zien we ten opzichte van 2016 een stijging in het gebruik van het Kindpakket, de Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning, de Compensatie meerkosten chronisch zieken en gehandicapten, de Collectieve ziektekostenverzekering en het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Het aantal inwoners dat gebruik maakt van de Geld-Terug-Regeling (extra), de Individuele Inkomens Toeslag en de Bijzondere Bijstand is de afgelopen jaren stabiel gebleven.

Een lichte daling verwachten we dit jaar in het aantal huishoudens dat kwijtschelding krijgt van de gemeentelijke belastingen ten opzichte van 2016.

7.1.2 Plan van aanpak bestrijding van armoede onder kinderen

Snel inzetbare maatregelen 2018-2019

De geplande regelingen zijn op 4 oktober 2017 geïmplementeerd en voorgezet in 2018. Het bereik was vanaf het eerste moment hoog. Er is veel gebruik gemaakt van de regelingen en zowel de intermediairs als de doelgroep zijn er zeer over te spreken. Doordat ouders niet meer hoeven na te denken over de bekostiging van schoolmaterialen, is er ruimte in het hoofd voor andere zaken.

Maatregelen die iets meer tijd vragen in uitvoer of onderzoek 2019

1. Verhoging inkomensgrens Geld Terug Regeling (extra). Er is voor gekozen het onderzoeken van dit voorstel uit te stellen naar de ontwikkelingsfase van het nieuwe Minimabeleid. Gedurende dit traject zal onderzocht worden wat de kosten hiervoor zijn en in hoeverre dit bijdraagt aan de armoedeval. Daarnaast zal worden onderzocht of het doeltreffender is om bijvoorbeeld met een uitstroomberegeling te werken. Bijvoorbeeld de inkomensgrens op 110% houden maar het recht loopt nog (deels) een jaar door na uitstroom uit de bijstand.
2. Opzetten educatief centrum; Tijdens het project Buurtgerichte aanpak armoede wordt er een pilot gedraaid met een educatief centrum in Dragonder Zuid. Indien dit succesvol blijkt wordt onderzocht op welke wijze dit uitgerold kan worden over geheel Veenendaal.
3. Aansluiting bij stichting Leergeld; Er blijkt geen stichting Leergeld actief in de gemeente Veenendaal. Er is voor gekozen om geen eigen stichting op te richten maar dit eerst via het Kindpakket te regelen.
4. Vakantieweken Humanitas; Er is voor gekozen dit voorstel uit te stellen naar het nieuwe Minimabeleid. Gedurende dit traject zal onderzocht worden wat de kosten hiervoor zijn en op welke wijze we een breder aanbod kunnen creëren met meer vakantiecampen en/of uitjes.

Vanaf 2019: Structurele effectieve maatregelen.

Aansluitend aan het proces van de evaluatie wordt het nieuwe Minimabeleid opgesteld en aangeboden aan de raad, naar verwachting halverwege 2019. De daadwerkelijke planning en inhoud zijn mede afhankelijk van de ontwikkelingen binnen de visie Sociaal Domein.

Uit de evaluatie is gebleken dat de 'snel inzetbare maatregelen' grotendeels effectief zijn gebleken. Zowel de doelgroep als de intermediairs geven aan dat het kinderen helpt om 'mee te kunnen doen' en het de eigenwaarde bevordert. Op basis van de evaluatie is te stellen dat het merendeel van de reeds geïmplementeerde maatregelen bevorderend zijn bij de effectieve aanpak van kinderarmoede in Veenendaal, waarbij alle relevante (maatschappelijke) partners al betrokken zijn en blijven.

7.2 Eindconclusies

- De doelgroep en de intermediairs zijn positief over de Minimaregelingen en het Kindpakket.
- De vooraf gestelde uitgangspunten en doelstellingen zijn grotendeels behaald.
- De conclusies uit de tussenevaluatie met betrekking tot de stijging van het bereik hebben zich doorgezet. Deze ligt boven het landelijk gemiddelde
- Het aantal minimahuishoudens in Veenendaal is in de afgelopen jaren licht gedaald, dit in tegenstelling tot het landelijke gemiddelde waar een stagnatie te zien is.
- Opvallend is dat het aantal kinderen dat opgroeit in een huishouden dat moet rondkomen van een bepaald percentage van het wettelijk minimum in de afgelopen jaren nagenoeg gelijk is gebleven.
- De koopkracht is voor het merendeel van de huishoudens de afgelopen jaren licht gestegen. Het gemeentelijke beleid heeft hier een grote positieve invloed op.
- Veenendaal heeft een zeer ruimhartig minimabeleid en Kindpakket ten opzichte van andere gemeenten, met name voor gezinnen met minderjarige kinderen.
- Het loont daarbij wel om te gaan werken, hetzij minimaal.
- Uit onderzoek blijkt dat effectief armoedebeleid integraal binnen het sociaal domein en met de doelgroep en de maatschappelijke partners moet worden vormgegeven. Dit is een weg die wij in de afgelopen jaren al hebben ingezet en gaan doorzetten.
- Indien de doelstelling wordt dat het minimabeleid moet bijdragen aan het doorbreken van de spiraal van erfelijke armoede, dan blijkt zowel uit de literatuur als uit de mening van de doelgroep en de intermediairs dat er meer behoefte is aan maatwerk.

BIJLAGE 1 BEGRIPPENLIJST

AMCNexxt (AMC)	Uitvoerder van de Minimaregelingen en het Kindpakket
AOW	Algemene ouderdomswet
BBB	Basisbehoeftebudget: Het basisbehoeftebudget wordt als voldoende geacht om de minimale uitgaven van een zelfstandig huishouden aan onvermijdbare, basale zaken zoals voedsel, kleding en wonen te kunnen betalen. Ook de uitgaven aan enkele andere moeilijk te vermijden posten (bijvoorbeeld verzekeringen, niet-vergoede ziektekosten en persoonlijke verzorging) zijn meegeteld. Er is echter geen financiële ruimte om te sparen of een budget voor ontspanning en maatschappelijke participatie.
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
Divosa	Divosa is de vereniging van leidinggevenden in het sociaal domein.
GTR	Geld-Terug-Regeling
GTRextra	Geld-Terug-Regeling extra
IIT	Individuele Inkomens Toeslag
JCF	Jeugdfonds Cultuur (voorheen Jeugdcultuurfonds)
JSF	Jeugdfonds Sport (voorheen Jeugd sportfonds)
KWIZ	KWIZ is een onderzoeks- en adviesbureau met als missie het vergroten van de maatschappelijke participatie van burgers door organisaties te helpen voorzieningen effectief in te zetten.
Minimahuishoudens	Huishoudens die moeten rondkomen van een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum
Nibud	Het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) is een onafhankelijke stichting (not-for-profit) die informeert en adviseert over de financiën van huishoudens.
NVMTB	Niet-veel-maar-toereikend-budget: het niet-veel-maar-toereikend-budget, is iets ruimer en daarmee realistischer. Dat houdt ook rekening met de minimale kosten van ontspanning en sociale participatie, bijvoorbeeld een korte vakantie of het lidmaatschap van een sport- of hobbyclub. Deze zaken zijn niet strikt noodzakelijk, maar veel mensen beschouwen ze wel als zeer wenselijk. Het niet-veel-maar-toereikend-budget is nog steeds zeer bescheiden; 'luxegoederen' zoals een auto ontbreken.
SER	Sociaal Economische Raad
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau. Het Sociaal en Cultureel Planbureau is een interdepartementaal, wetenschappelijk instituut, dat - gevraagd en ongevraagd - sociaalwetenschappelijk onderzoek verricht. Het SCP rapporteert aan de regering, de Eerste en Tweede Kamer, de ministeries en maatschappelijke en overheidsorganisaties. Het SCP valt formeel onder de verantwoordelijkheid van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
Stimulanz	Stimulanz is kennis- en adviespartner van gemeenten en levert praktische oplossingen die écht werken.
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen

Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WRR	De Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid. De WRR heeft tot taak ten behoeve van het regeringsbeleid wetenschappelijke informatie te verschaffen over ontwikkelingen die op langere termijn de samenleving kunnen beïnvloeden. De werkzaamheden van de WRR zijn erop gericht bestaande problemen in brede samenhang te bezien, daarbij nieuwe problemen te verkennen en nieuwe perspectieven en oplossingsrichtingen aan te geven.
Wsm	Wettelijk sociaal minimum (bijstandsnorm)
WW	Werkeloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand. Vanaf 1-1-2015 vervangen door de Participatiewet
ZZP	Zelfstandige zonder personeel

BIJLAGE 2 JURIDISCH KADER

Participatiewet Artikel 35. Individuele en categoriale bijzondere bijstand

1. Onverminderd [paragraaf 2.2](#), heeft de alleenstaande of het gezin recht op bijzondere bijstand voorzover de alleenstaande of het gezin niet beschikt over de middelen om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan en deze kosten naar het oordeel van het college niet kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm, de individuele inkomenstoelage, de individuele studietoelage, het vermogen en het inkomen voorzover dit meer bedraagt dan de bijstandsnorm, waarbij [artikel 31, tweede lid](#), en [artikel 34, tweede lid](#), niet van toepassing zijn. Het college bepaalt het begin en de duur van de periode waarover het vermogen en het inkomen in aanmerking wordt genomen.
2. Het college kan bijzondere bijstand weigeren, indien de in het eerste lid bedoelde kosten binnen twaalf maanden een bedrag van € 132,00 niet te boven gaan.
3. In afwijking van het eerste lid kan bijzondere bijstand ook aan een persoon worden verleend in de vorm van een collectieve aanvullende zorgverzekering of in de vorm van een tegemoetkoming in de kosten van de premie van een dergelijke verzekering zonder dat wordt nagegaan of ten aanzien van die persoon de kosten van die verzekering of die premie ook daadwerkelijk noodzakelijk zijn of gemaakt zijn.
4. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder bijzondere bijstand niet verstaan individuele inkomenstoelage als bedoeld in [artikel 36](#) en individuele studietoelage als bedoeld in [artikel 36b](#).
5. Voorzover de gemeente krachtens de [Wet op de loonbelasting 1964](#) inhoudingsplichtige is, wordt de bijzondere bijstand verhoogd met de loonbelasting en premies volksverzekeringen.

Participatiewet Artikel 36. Individuele inkomenstoelage

1. Op een daartoe strekkend verzoek van een persoon van 21 jaar of ouder doch jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd, die langdurig een laag inkomen en geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in [artikel 34](#) heeft en geen uitzicht heeft op inkomensverbetering, kan het college, gelet op de omstandigheden van die persoon, een individuele inkomenstoelage verlenen.
2. Tot de omstandigheden, bedoeld in het eerste lid, worden in ieder geval gerekend:
 - a. de krachten en bekwaamheden van de persoon; en
 - b. de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.
3. Indien aan de persoon, bedoeld in het eerste lid, in de periode van 12 maanden onmiddellijk voorafgaande aan zijn verzoek, een individuele inkomenstoelage is verleend, wordt het verzoek afgewezen.
4. De [artikelen 12](#), [43](#), [49](#) en [52](#) zijn niet van toepassing.

Gemeentewet Artikel 108.

1. De bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake de huishouding van de gemeente wordt aan het gemeentebestuur overgelaten.
2. Regeling en bestuur kunnen van het gemeentebestuur worden gevorderd bij of krachtens een andere dan deze wet ter verzekering van de uitvoering daarvan, met dien verstande dat het geven van aanwijzingen aan het gemeentebestuur en het aan het gemeentebestuur opleggen of in zijn plaats vaststellen van beslissingen, slechts kan geschieden indien de bevoegdheid daartoe bij de wet of krachtens de wet bij provinciale verordening is toegekend.
3. Onverminderd het bepaalde in de [artikelen 110, vijfde lid, 119, vierde lid en 120, tweede lid](#), worden de kosten, verbonden aan de uitvoering van het tweede lid, voor zover zij ten laste van de betrokken gemeenten blijven, door het Rijk aan hen vergoed

Gemeentewet Artikel 147.

1. Gemeentelijke verordeningen worden door de raad vastgesteld voor zover de bevoegdheid daartoe niet bij de wet of door de raad krachtens de wet aan het college of de burgemeester is toegekend.
2. De overige bevoegdheden, bedoeld in artikel 108, eerste lid, berusten bij de raad.
3. De overige bevoegdheden, bedoeld in artikel 108, tweede lid, berusten bij het college, voor zover deze niet bij of krachtens de wet aan de raad of de burgemeester zijn toegekend.

Gemeentewet Artikel 149.

1. De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.

BIJLAGE 3 MINIMAREGELINGEN VEENENDAAL

In deze bijlage wordt een korte omschrijving gegeven van de minimaregelingen in de gemeente Veenendaal.

Compensatie meerkosten Chronisch zieken en gehandicapten

Mensen uit de doelgroep met een inkomen tot maximaal 110% van de bijstandsnorm kunnen €200,- aanvragen voor extra kosten specifiek voor de doelgroep. Verder moet aan één de volgende voorwaarden voldaan worden:

- een geldige Wmo-indicatie, WLZ-indicatie of CIZ-indicatie;
- een gehandicaptenparkeerkaart;
- een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WAO, WIA, IVA, WGA, WAZ of WAJONG-uitkering);
- een uitkering op grond van de Participatiewet, IOAW of IOAZ met ontheffing van de sollicitatie op basis van medische gronden;
- men heeft het volledig wettelijk eigen risico voor uw zorgverzekering betaald;
- men heeft de GarantVerzorgd 3 zorgverzekering van Menzis.

Aanvragen gaan via <https://veenendaal.minimaregelingen.nl/> of middels een papieren aanvraag.

Vergoeding eigen bijdrage WMO

Mensen met een laag inkomen konden tot 1-1-2017 hun eigen bijdrage voor WMO-voorzieningen geheel of gedeeltelijk terugkrijgen. Per 1-1-2017 is de regeling eigen bijdrage WMO gewijzigd waardoor de doelgroep geen eigen bijdrage meer opgelegd krijgt.

Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning

De kosten voor het klanttarief schoonmaakondersteuning worden (gedeeltelijk) vergoed. Tot 110% van de bijstandsnorm is de vergoeding 100%. Tot 120% is dit 80%. En tot 130% van deze norm is het de vergoeding 60%.

Aanvragen gaan via <https://veenendaal.minimaregelingen.nl/> of middels een papieren aanvraag.

Computerregeling

Gezinnen met een kind tussen de 4 en 18 jaar hadden tot 1-1-2018 eens per 5 jaar recht op een vergoeding van € 500 voor een computer en een printer. Deze regeling is per 1-1-2018 vervangen door het Kindpakket.

Geld-Terug-Regeling (extra)

Per gezinlid kan een huishouden met een laag inkomen € 100 aanvragen voor maatschappelijke activiteiten, zwembadbezoek, horeca, internet, cursussen of lidmaatschappen bij verenigingen.

Daarnaast kan elk kind nog € 140 per jaar extra aanvragen vanuit de GTRextra.

Overzicht van kosten die worden vergoed vanuit de Geld-Terug-Regeling:

- Bezoek bioscoop, schouwburg en evenementen (bijv. concerten) met de bijkomende kosten;
- Bus- en treinkaartjes incl. de Voordeelurenkaart NS;
- Computercursussen;
- Cursussen kunstzinnige vorming;
- Cursussen Open Universiteit, type- en taalcursussen;
- Kerktelefoon/ Kerkradio;
- Kindervakantieweek;
- Kosten van een tijdschrift/ krantenabonnement;
- Kosten van een zwembadbezoek;
- Kosten van horecabezoek;
- Kosten van internet;
- Lidmaatschap allochtonenorganisaties;
- Lidmaatschap bibliotheek;

- Lidmaatschap consumentenorganisatie;
- Lidmaatschap gehandicaptenorganisatie;
- Lidmaatschap hobbyvereniging;
- Lidmaatschap Kruisvereniging;
- Lidmaatschap kunstuitleen Veenendaal
- Lidmaatschap ouderenbond, vakbond, mannen- en vrouwenorganisaties;
- Lidmaatschap scouting;
- Lidmaatschap speel-o-theek;
- Lidmaatschap sportverenigingen met kosten voor kleding en noodzakelijke sportattributen;
- Lidmaatschap toneel-, dans-, muziek- of zangvereniging;
- Lidmaatschap wijk- of buurtvereniging;
- Museumjaarkaart/ CJP;
- Ontmoetingsgroep Stichting Welzijn Ouderen;
- Pasfoto's voor paspoort, identiteitsbewijs of rijbewijs;
- Paspoort, identiteitsbewijs en rijbewijs;
- Saunabezoek;
- Schriftelijke cursussen;
- Seizoenkaart sportvereniging;
- Schoolreisjes, schoolkampen en schoolexcursies voor het basisonderwijs.

Overzicht van kosten die worden vergoed vanuit de Geld-Terug-Regeling-Extra:

- Cursussen kunstzinnige vorming
- Kosten van zwembadbezoek
- Lidmaatschap hobbyvereniging
- Lidmaatschap scouting
- Lidmaatschap sportverenigingen
- Kosten voor kleding en noodzakelijke sportattributen (Sportkleding wordt alleen vergoed in combinatie met het lidmaatschap van een sportvereniging)
- Lidmaatschap toneel- dans- muziek- of zangvereniging
- Ouderbijdrage voor het schoolfonds (alleen voor de basisschool)
- Schoolreisjes, schoolkampen en schoolexcursies
- Kosten van huiswerkbegeleiding
- Onder de kosten van schoolspullen kunnen ook noodzakelijke kosten voor praktijkonderwijs vallen. (Overall, kokskleding, messen, veiligheidsschoenen e.d.)

Aanvragen gaan via <https://veenendaal.minimaregelingen.nl/> of middels een papieren aanvraag.

Kindpakket

Het Kindpakket Veenendaal bestaat uit 5 hoofdcategorieën: Basisschool, Middelbare School, Kleding, Huiswerkbegeleiding en Mobile telefoon. Binnen deze categorieën kunnen huishoudens met een laag inkomen via een keuzemenu goederen en diensten aanvragen passend bij de specifieke kinddoelgroep.

Regeling		Max. inkomen (% van minimum)			Leeftijd	Bedrag	Frequentie
		110%	120%	130%			
Schoolbenodigheden basisschool	Computer	V	-	-	4 jaar t/m 11 jaar	€ 500 per huishouden	Eens per 5 jaar
	tablet	V	-	-	4 jaar t/m 11 jaar	€ 150 per huishouden	Eens per 3 jaar

Schoolbenodigdheden middelbare school	Laptop	V	V	-	12 t/m 17 jaar	€ 500 per kind	Eens per 5 jaar
	Reken-machine	V	V	-	12 t/m 17 jaar	Maximaal € 90 per kind	Eens per 5 jaar
	Bosatlas	V	V	-	12 t/m 17 jaar	€ 70 per kind	Eenmalig
	Woordenboeken	V	V	-	12 t/m 17 jaar	Maximaal € 10 per woordenboek maximaal 7 woordenboeken per kind	Eenmalig
	Schooltas	V	V	-	12 t/m 17 jaar	€ 25 per kind	Jaarlijks
	Ouderbijdrage	V	V	-	12 t/m 17 jaar	€ 75 per kind	Jaarlijks
	Fiets	V	V	-	12 t/m 17 jaar	€ 150 per kind	Eenmalig
	Schoolspullen	V	V	-	12 t/m 17 jaar	€ 30 per kind	Jaarlijks
	Gymkleding	V	V	-	12 t/m 17 jaar	€ 25 per kind	Jaarlijks
	Schoolreisjes	V	V	-	12 t/m 17 jaar	€ 200 per kind	Jaarlijks
Kledingpakket		V	V	-	4 t/m 17 jaar	€ 150 zomerkleding + € 200 winterkleding per kind	Jaarlijks
Huiswerkbegeleiding (op indicatie van de school)		V	V	V	12 t/m 17 jaar	110% = 100% max € 250/ 120% = 75% max € 190/ 130% = 50% max € 125	Maandelijks
Mobiele telefoon		V	V	-	12 t/m 17 jaar	€ 150 per kind	Eens per 2 jaar

Aanvragen gaan via <https://veenendaal.mijnkindpakket.nl/> of middels een papieren aanvraag.

Collectieve ziektekostenverzekering

Huishoudens met een inkomen tot maximaal 130% van het wettelijk minimum kunnen bij Menzis een collectieve zorgverzekering afsluiten met de alleen voor mensen met een laag inkomen af te sluiten aanvullende zorgverzekering GarantVerzorgd 1, 2 of 3 en Garant TandVerzorgd 1 of 2. De gemeente betaald een gedeelte van de premie. De verzekering kan vanaf 1 november tot 31 december worden afgesloten voor het daarop volgende jaar.

GarantVerzorgd 1 en 2 zijn alleen af te sluiten voor mensen met een inkomen tot 120% van het wettelijk minimum. Bij GarantVerzorgd 3 is ook het eigen risico meeverzekerd.

Aanvragen gaan via <https://www.gezondverzekerd.nl/gemeente/veenendaal/#!/pakketten>.

Individuele inkomenstoelage

Voor mensen met minimaal 3 jaar een inkomen tot 105% van de bijstandsnorm de inkomenstoelage aanvragen. Uitzonderingen zijn diegene die:

- onderwijs volgen een opleiding aan een door het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen betaalde instelling;
- studiefinanciering krijgen;
- zich niet hebben gehouden aan de sollicitatieverplichting.

De toeslagbedragen in 2018 zijn:

Alleenstaande	€ 362,-
Alleenstaand ouder	€ 465,-
Echtpaar	€ 517,-
Per inwonend kind <18 jaar	€ 104,-

Inwoners van de gemeentes Veenendaal kunnen een aanvraagformulier opvragen bij de afdeling Economie en Werk van de gemeente Veenendaal

Bijzondere bijstand

Voor mensen met een laag inkomen in Veenendaal, Rhenen en Renswoude die bijzondere kosten hebben die ze niet kunnen betalen is er bijzondere bijstand. Voorwaarde is wel dat geen enkele andere instantie of verzekering deze kosten vergoedt. Er mag dus geen voorliggende voorziening zijn. Bijzondere bijstand wordt altijd per situatie en per persoon apart beoordeeld. De gemeente Veenendaal beoordeelt de aanvraag op de volgende onderdelen:

- Zijn de kosten om medische of sociale redenen noodzakelijk?
- Kan de persoon de kosten (geheel) zelf betalen?
- Is er een andere instelling die de kosten vergoedt, zoals de ziektekostenverzekeraar?
- Is het inkomen hoger dan de geldende bijstandsnorm? Meestal moet de aanvragen dan een deel van de kosten zelf betalen.
- Heeft de aanvrager vermogen, zoals spaargeld of een eigen huis. Meestal moet de aanvrager een deel van de kosten zelf betalen als hij vermogen heeft.

Inwoners van de gemeentes Veenendaal kunnen een aanvraagformulier opvragen bij de afdeling Economie en Werk van de gemeente Veenendaal

Jeugdfond Sport & Cultuur

Huishoudens met kinderen in Veenendaal met een laag inkomen kunnen per kind (4 tot 18 jaar) een vergoeding ontvangen voor sport- en culturele activiteiten:

Sport (contributie + kleding)	€ 225	per jaar
Cultuur (contributie + materialen)	€ 450	per jaar
Pakket zwemlessen (diploma A+B)	€ 599	eenmalig

Aanvragen moeten altijd via een intermediair (leerkracht school, wijkteam, jeugdzorg ed.).

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen

Voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen kijkt de gemeente in eerste instantie of:

- het inkomen onder of op bijstandsniveau is
- het huishouden in bezit is van een auto die minder waard is dan € 2269,-
- het huishouden een vermogen heeft van minder is dan € 2269,-.

Daarna kijkt de gemeente hoeveel kostendelers (vanaf 21 jaar) deel uitmaken van het huishouden.

Inwoners kunnen via de digitale belastingbalie een formulier aanvragen.

BIJLAGE 4 CONCLUSIES ONDERZOEK KWIZ

N.B. enkele bedragen uit de conclusies kunnen afwijken met eerdergenoemde bedragen in de evaluatie. Dit heeft te maken met vooruitschrijdend inzicht met betrekking tot het bereik.

Beantwoording onderzoeksvragen

Hoe groot is de doelgroep minima in de gemeente?

In de volgende tabel staat per inkomenscategorie het totaal aantal huishoudens. Eveneens wordt het aandeel ten opzichte van alle huishoudens in de gemeente weergegeven.

Tabel 1.1.1 Huishoudens naar inkomen in Veenendaal

Inkomen	Aantal	Aandeel
Tot 100% Wsm	2.200	8,2%
Tot 110% Wsm	2.550	9,5%
Tot 120% Wsm	3.100	11,6%
Tot 130% Wsm	3.750	14,0%

De gemeente hanteert verschillende inkomensgrenzen voor het minimaleleid. De doelgroep verschilt zodoende ook per regeling.

Wat is de samenstelling van de minimahuishoudens en wat zijn de inkomensbronnen?

Alleenstaanden vormen in alle inkomenscategorieën de grootste groep onder de minimahuishoudens. Verder geldt dat hoe hoger het inkomen, hoe lager het aandeel huishoudens met kinderen. Oftewel; bij hogere inkomenscategorieën vinden we meer huishoudens zonder kinderen.

In de volgende tabel staat per inkomenscategorie de inkomensbron.

Tabel 1.1.2 Inkomensbron minimahuishoudens

Inkomensbron	100% Wsm		110% Wsm		120% Wsm		130% Wsm	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Bijstand inkomen	1.150	52%	1.150	45%	1.150	37%	1.150	31%
AOW inkomen	425	20%	550	22%	700	23%	950	25%
Ander inkomen	625	28%	850	33%	1.250	40%	1.750	47%
Totaal	2.200	100%	2.550	100%	3.100	100%	3.750	100%

Wat is het bereik van de verschillende minimaregelingen?

In de onderstaande tabel een overzicht van het gebruik en bereik van de minimaregelingen in Veenendaal in 2017.

Tabel 1.1.3 Gebruik minimaregelingen Veenendaal

Regeling	Gebruik	Doelgroep	Bereik
Kwijtschelding lokale heffingen	1.750 huishoudens	2.200 huishoudens	80%
Bijzondere bijstand	579 huishoudens	2.550 huishoudens	23%
Individuele inkomensvoet	412 huishoudens	1.065 huishoudens	39%
Collectieve zorgverzekering	2.255 huishoudens	3.750 huishoudens	60%
Geld-terug-regeling	1.619 huishoudens	2.550 huishoudens	63%
Geld-terug-regeling Extra	856 kinderen	1.205 kinderen	71%
Meerkosten chronisch zieken en gehandicapten	1.131 personen	Niet bekend	-
Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning	304 huishoudens	Niet bekend	-
Basisschool computer	50 huishoudens	Niet bekend	-
Basisschool tablet	237 huishoudens	Niet bekend	-
Schoolbenodigdheden middelbare school:		Niet bekend	-
• Laptop	311 kinderen	Niet bekend	-
• Rekenmachine	194 kinderen	Niet bekend	-
• Bosatlas	179 kinderen	Niet bekend	-
• Woordenboeken	139 kinderen	Niet bekend	-
• Schooltas	274 kinderen	475 kinderen	58%
• Ouderbijdrage	123 kinderen	475 kinderen	26%
• Fiets	108 kinderen	Niet bekend	-
• Schoolspullen	237 kinderen	475 kinderen	50%
• Gymkleding	273 kinderen	475 kinderen	57%
• Schoolreisjes/ activiteiten	90 kinderen	475 kinderen	19%
Kledingpakket zomerkleding	217 kinderen	1.370 kinderen	16%
Kledingpakket winterkleding	237 kinderen	1.370 kinderen	17%
Huiswerkbegeleiding	18 kinderen	Niet bekend	-
Mobiele telefoon	317 kinderen	Niet bekend	-
Jeugdfonds sport	470 kinderen	1.370 kinderen	34%
Jeugdfonds cultuur	8 kinderen	1.370 kinderen	1%

Wat zijn de effecten van het minima-beleid op de inkomens van de minima?

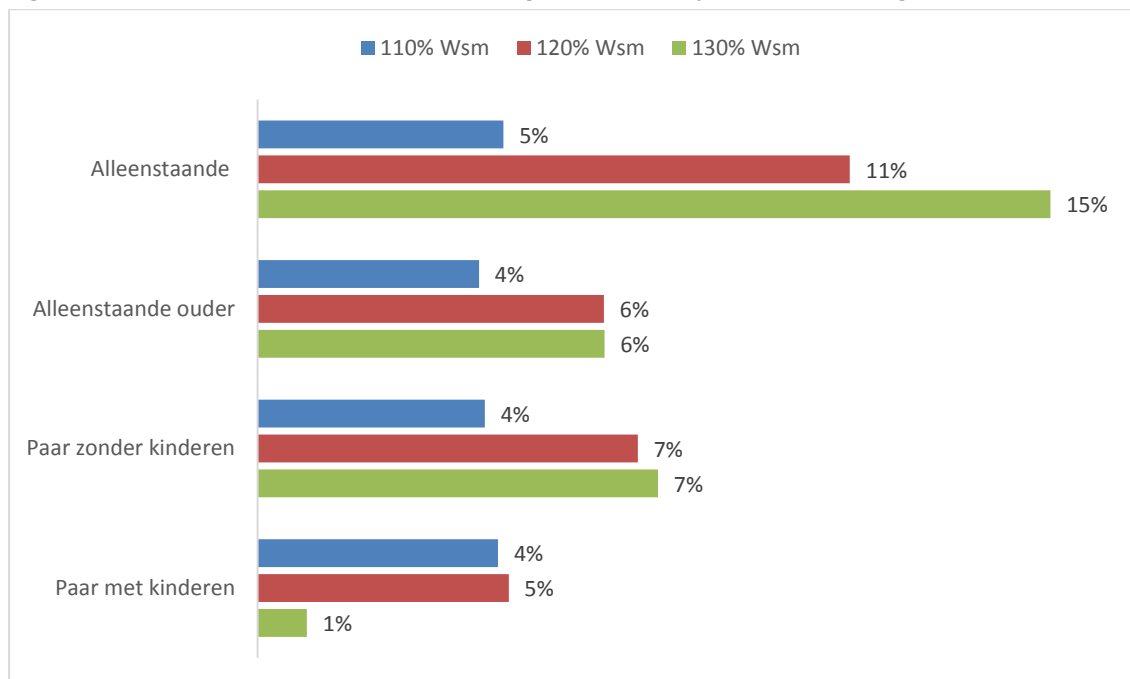
De regelingen zorgen ervoor dat minima maandelijks meer geld hebben om vrij te besteden. Paren (met en zonder kinderen) met een inkomen op bijstandsniveau zouden zonder de gemeentelijke regelingen maandelijks geld te kort komen voor het doen van vrije bestedingen. De gemeente kan financieel minder bijdragen aan het inkomen van minima dan het Rijk.

De regelingen helpen volgens ruim driekwart van de respondenten uit de enquête bij het naar de bioscoop, museum of theater te kunnen gaan, een paspoort of rijbewijs te kopen en om te kunnen internetten.

In welke mate is er sprake van armoedeval, als er bepaalde regelingen wegvallen vanwege een hoger inkomen? Zo ja, welke doelgroepen worden hierbij getroffen en wat kan hier beleidsmatig mee worden gedaan?

Wanneer huishoudens vanuit een bijstandssituatie gaan werken tegen een loon gelijk aan 110, 120 of 130 Wsm, gaan zij er in totaal inkomen op vooruit. Huishoudens gaan er alleen niet evenredig op vooruit en voor paren met kinderen geldt dat zij bij een loon van 120 procent Wsm meer aan totaal inkomen hebben dan bij een loon van 130 procent Wsm. Landelijke toeslagen lopen terug en het recht op de meeste gemeentelijke regelingen vervalt. De volgende figuur brengt dit in beeld. Het totaal inkomen bestaat uit netto-inkomen, vakantietoeslag, gemeentelijke regelingen en landelijke toeslagen

Figuur 1.1.1. Groei in totaal inkomen t.o.v. 100 procent Wsm bij werkaanvaarding²³

Alleenstaanden gaan er het meest op vooruit na werkaanvaarding (15 procent) bij een loon gelijk aan 130 procent Wsm. Bij alleenstaande ouders en paren zonder kinderen zien we dat ze bij een loon gelijk aan 120 procent Wsm ongeveer net zoveel aan totaal inkomen hebben als bij een loon gelijk aan 130 procent Wsm. Bij paren met kinderen zien we zelfs dat ze bij een inkomen tot 130 procent minder hebben dan 110 of 120 procent.

In welke mate draagt het armoedebeleid van de gemeenten bij aan de (arbeids)participatie van de niet-werkende minima: worden ze hierdoor gestimuleerd of juist gehinderd? Wat zijn de prikkels die deze doelgroep hierbij mogelijk nodig heeft?

Door de landelijke en de gemeentelijke regelingen blijft er een prikkel om te gaan werken voor huishoudens met een inkomen tot 120 en 130 procent. Per huishoudtype zit er nog wel een verschil in de hoogte, maar uiteindelijk is het wel zo dat wanneer huishoudens gaan werken ze erop vooruitgaan.

De regelingen van de gemeente Veenendaal hebben een financieel effect en een participatie bevorderend effect. Het bevorderen van participatie kan ook effect hebben op het vinden van werk, door het doen van vrijwilligerswerk en/of een opleiding. Er zijn gemeenten die een meedoen premie re-integratie hebben. Als financiële prikkel om te gaan werken en als een tijdelijk overbrugging omdat sommige gemeentelijke regelingen wegvallen.

²³ De percentages in de grafiek zijn (voor de leesbaarheid) afgerond op hele getallen. Daarom zijn niet alle staven met dezelfde percentages even groot.

Conclusies enquête

Meeste minima bekend met regelingen

Een groot deel van de respondenten is bekend met de minimaregelingen, met name de geld-terug-regeling en de kwijtschelding zijn bekend onder de respondenten. De individuele inkomenstoeslag is wat minder bekend. Minima met kinderen zijn het meest bekend met de computerregeling en de geld-terug-regeling en het minst bekend met het Jeugdfonds cultuur. Het bureau minimaregelingen vervult een belangrijke rol in de informatievoorziening over de regelingen, maar ook familie en de website van de gemeente zijn belangrijke bronnen. Redenen voor het niet-gebruik van regelingen zijn de onbekendheid van de regelingen en de moeilijkheid van de aanvraagprocedure.

Effect regelingen

De minimaregelingen zorgen maandelijks voor een hoger besteedbaar bedrag voor alle huishoudens. Daarnaast is er ook een niet-financieel effect. Bijna 80 procent kan hierdoor naar de bioscoop of kan een paspoort kopen. Ook internetten, sporten en de krant lezen worden door gebruik van de regelingen meer gedaan.

Aanvraagprocedure voor regelingen bij gemeente overwegend positief beoordeeld

De meeste respondenten vinden het taalgebruik begrijpelijk (85 procent). Daarnaast weet 80 procent waar ze moeten zijn voor het aanvragen. Ook kan het merendeel zelf de gegevens verzamelen voor de aanvraag. Ook de uitleg op de website en in de formulieren zijn helder. Tegelijkertijd vindt 25 procent het aanvragen van een regeling niet gemakkelijk.

Minimakinderen kunnen niet altijd meedoen

De kindregelingen hebben effect; 78 procent van de respondenten zegt dat hun kinderen door de regelingen kunnen sporten, 72 procent kan hierdoor kleding kopen en 71 procent kan schoolspullen kopen met behulp van de gemeentelijke regelingen. Toch geeft 20 procent aan dat de regelingen niet bijdragen aan dingen kunnen doen die alle kinderen kunnen doen.

Een aantal respondenten geeft aan dat op vakantie gaan, sporten of een dagje weg vaak niet kan vanwege de te hoge kosten.

Wens: regeling voor zorgkosten, reiskosten en voor volwassenen

Ruim de helft van de respondenten zou graag een regeling willen voor een wasmachine of koelkast en 29 procent heeft behoefte aan een regeling voor zorgkosten. Verder geeft een kwart van de respondenten aan een regeling voor vrijetijdsactiviteiten voor zichzelf te missen.

BIJLAGE 5 NORMBEDRAGEN 1-7-2018

Categorie	Bijstand			
	incl. VT	110%	120%	130%
Jonger dan 21 jaar zonder ten laste komende kinderen:				
Alleenstaande	€ 246,01	€ 270,61	€ 295,21	€ 319,81
Gehuwden; beide echtgenoten jonger dan 21 jaar	€ 492,02	€ 541,22	€ 590,42	€ 639,63
Gehuwden; één echtgenoot 21 jaar of ouder	€ 957,84	€ 1.053,62	€ 1.149,41	€ 1.245,19
Jonger dan 21 jaar met één of meer ten laste komende kinderen:				
Alleenstaande ouder	€ 246,01	€ 270,61	€ 295,21	€ 319,81
Gehuwden; beide echtgenoten jonger dan 21 jaar	€ 776,75	€ 854,43	€ 932,10	€ 1.009,78
Gehuwden; één echtgenoot 21 jaar of ouder	€ 1.242,57	€ 1.366,83	€ 1.491,08	€ 1.615,34
21 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd:				
Alleenstaande of alleenstaande ouder	€ 996,56	€ 1.096,22	€ 1.195,87	€ 1.295,53
Gehuwden	€ 1.423,66	€ 1.566,03	€ 1.708,39	€ 1.850,76
Pensioengerechtigde leeftijd of ouder:				
Alleenstaande of alleenstaande ouder	€ 1.121,43	€ 1.233,57	€ 1.345,72	€ 1.457,86
Gehuwden; één of beide echtgenoten pensioengerechtigde leeftijd of ouder	€ 1.533,18	€ 1.686,50	€ 1.839,82	€ 1.993,13

BIJLAGE 6 DIVERSE CIJFERS

Minimascan Stimulanz

Aantal huishoudens per inkomstensoort

	Tot 100% Wsm			Tot 110% Wsm			Tot 120% Wsm		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Loon	141	143	145	212	215	218	310	315	319
ZZP'er	114	116	117	126	128	130	140	142	144
WW/ AOW/ WIA	664	661	663	1201	1196	1201	1840	1832	1839
Bijstand	1263	1300	1189	1263	1300	1189	1263	1300	1189
Totaal	2182	2220	2114	2802	2839	2738	3553	3589	3491

Percentage huishoudens met een inkomen tot ...% van het sociaal minimum

	100%	110%	120%	130%
2016	6,3	9,8	13	15,7
2017	6,3	9,8	13	15,7
2018	6	9,5	12,6	15,2

Aantal personen in een huishouden met een inkomen tot ...% van het sociaal minimum

	100%	110%	120%	130%
2016	3.043	4.533	5.962	7.266
2017	3.065	4.566	6.005	7.318
2018	3.095	4.612	6.065	7.391

Aantal huishoudens met kinderen < 18 met een inkomen tot ...% van het sociaal minimum

	100%	110%	120%	130%
2016	490	689	835	969
2017	491	690	836	971
2018	491	690	836	971

Aantal kinderen < 18 jaar in een huishouden met inkomen tot ...% van het sociaal minimum

	100%	110%	120%	130%
2016	835	1.152	1.397	1.598
2017	836	1.154	1.399	1.601
2018	836	1.153	1.398	1.600

Overige cijfers

Huishoudtype minimahuishoudens 2017

Huishoudtype	100% Wsm		110% Wsm		120% Wsm		130% Wsm	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Alleenstaand	1.175	53%	1.400	55%	1.800	58%	2.200	59%
Eenoudergezin	400	18%	425	16%	450	14%	500	13%
Meerpersoons met kinderen	325	15%	350	14%	400	13%	425	11%
Meerpersoons zonder kinderen	300	14%	375	15%	450	15%	625	17%
Totaal	2.200	100%	2.550	100%	3.100	100%	3.750	100%

Stijging en/of daling van het percentage huishoudens (hh) met een bepaald percentage van het Wsm t.o.v. totaal aantal huishoudens in Veenendaal en vergeleken met het landelijk percentage

	2016		2017		2018			
	% t.o.v. totaal aantal hh Veenendaal	% t.o.v. totaal aantal hh landelijk	% t.o.v. totaal aantal hh Veenendaal	% t.o.v. totaal aantal hh landelijk	% t.o.v. totaal aantal hh Veenendaal	stijging/daling t.o.v. 2016 Veenendaal	% t.o.v. totaal aantal hh landelijk	stijging/daling t.o.v. 2016 landelijk
< 101% Wsm	8,28%	22,79%	8,29%	22,82%	7,80%	-3,12%	22,85%	1,60%
< 110% Wsm	10,63%	34,08%	10,60%	34,09%	10,10%	-2,28%	34,10%	1,40%
< 120% Wsm	13,48%	43,13%	13,40%	43,10%	12,88%	-1,75%	43,05%	1,16%

Doelgroep	100% Wsm		110% Wsm		120% Wsm	
	BBB	NVMTB	BBB	NVMTB	BBB	NVMTB
Alleenstaande zonder kinderen	€ 88	-€ 34	€ 152	-€ 35	€ 243	-€ 56
Alleenstaande ouder 2 kinderen (8 en 13 jaar)	€ 424	€ 181	€ 502	€ 193	€ 555	€ 246
Paar, geen kinderen	€ 81	-€ 101	€ 165	-€ 83	€ 221	-€ 27
Paar, 2 kinderen (8 en 13 jaar)	€ 279	-€ 24	€ 369	€ 25	€ 399	€ 30
Alleenstaande, AOW	€ 203	€ 86	€ 280	€ 163	€ 383	€ 266
Paar, AOW	€ 181	-€ 34	€ 278	€ 63	€ 397	€ 182

Vrij besteedbaar na aftrek van basisbehoeftenbudget

BIJLAGE 7 BEDRAGEN PER HUISHOUDTYPE PER JAAR

De maximale bedragen aan gemeentelijke regelingen die een huishouden per jaar kan ontvangen.

Huishoudtype	GTR (extra)	Kindpakket*	Ziektekosten-verzekering	Individuele Inkomens Toeslag	JSF & JCF**	Kwijtsch. Gem. belasting	Totaal
Alleenstaande (18 tot 100+ jaar)							
110% Wsm	100	-	107	-	-	349	€ 556
120% Wsm	-	-	107	-	-	-	€ 107
130% Wsm	-	-	107	-	-	-	€ 107
Langer dan 3 jaar 100% Wsm	100	-	107	362	-	349	€ 918
Alleenstaande ouder (18 tot 100+ jaar)							
110% Wsm	100	-	107	-	-	349	€ 556
120% Wsm	-	-	107	-	-	-	€ 107
130% Wsm	-	-	107	-	-	-	€ 107
Langer dan 3 jaar 100% Wsm	100	-	107	465	-	349	€ 1021
Paar (beide partners 18 tot 100+ jaar)							
110% Wsm	200	-	214	-	-	349	€ 763
120% Wsm	-	-	214	-	-	-	€ 214
130% Wsm	-	-	214	-	-	-	€ 214
Langer dan 3 jaar 100% Wsm	200	-	214	517	-	-	€ 931
Per kind (onafhankelijk of het een paar of alleenstaande ouder betreft)							
4-12 jaar 110% Wsm	240	500	-	-	675	-	€ 1.415
4-12 jaar 120% Wsm	-	500	-	-	675	-	€ 1.175
4-12 jaar 130% Wsm	-	-	-	-	-***	-	0
4-12 jaar Langer dan 3 jaar 100% Wsm	240	500	-	104	675	-	€ 1.519
12-18 jaar 110% Wsm	240	956	-	-	675	-	€ 1.871
12-18 jaar 120% Wsm	-	956	-	-	675	-	€ 1.631
12-18 jaar 130% Wsm	-	-	-	-	-***	-	0
12-18 jaar Langer dan 3 jaar 100% Wsm	240	956	-	104	675	-	€ 1.975

* 1. De vergoeding voor Huiswerkbegeleiding is hierin niet meegenomen aangezien hier een aparte indicatie van school noodzakelijk is.

2. Regelingen die eens per 2 of 5 jaar aan te vragen zijn worden teruggerekend per jaar.

** De vergoeding voor zwemlessen is hierin niet in meegenomen.

*** Op indicatie van een intermediair is het mogelijk dat het Jeugdfonds Sport en Cultuur afwijkt van de 120% norm.

Indien huishoudens voldoen aan de voorwaarden kunnen ook nog recht hebben op:

- Compensatie meerkosten zieken en gehandicapten
- Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning
- Bijzondere Bijstand

BIJLAGE 8 SAMENVATTINGEN LANDELIJKE ONDERZOEKEN

CBS (2018). Armoede en sociale uitsluiting. Nederland, Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek

In 2015 was het aantal huishoudens met een laag inkomen 8,2%. Dit bleef gelijk in 2016. Van het aantal huishouden loopt in 2015 3,1% een langdurig laag inkomen. Dit steeg in 2016 naar 3,3%. Van een langdurig laag inkomen spreekt het CBS als een huishouden tenminste 4 jaar van een laag inkomen moet rondkomen.

Van de huishoudens van niet-westerse afkomst had in 2016 26% een laag inkomen. 13% had langdurig een laag inkomen. Van de Syrische en Eritrese heeft respectievelijk 75% en 83% een laag inkomen. Naast niet-westerse huishoudens lopen ook éénooudergezinnen, alleenstaanden tot de AOW-leeftijd, huishoudens in de bijstand en huishoudens met een laagopgeleide kostwinner een relatief groot risico op armoede. In 2016 hadden 26% van de éénooudergezinnen met minderjarige kinderen een laag inkomen. Voor 8% van hen was dit langdurig.

De kans op armoede bij kinderen is in 2016 gedaald van 9,2% in 2015 naar 8,9%. De kans op langdurige armoede was in 2016 gelijk aan het voorafgaande jaar: 3,7%.

Tips voor effectieve bestrijding van armoede vanuit het rijk:

1. Zorg voor financiële educatie in het onderwijs;
2. Neem belemmeringen privacy en gegevensuitwisseling weg om outreachende integrale schuldhulpverlening te kunnen bieden;
3. Realiseer sociale incasso en pas de bijzondere incassobevoegdheden en de buitenproportionele incassokosten van de Rijksoverheid als schuldeiser aan, waardoor problemen niet groter worden;
4. Zorg ervoor dat snelheid gemaakt wordt in de minnelijke schuldregeling: dit kan door een medewerkingsplicht voor schuldeisers in te stellen of door de procedure van een dwangakkoord te vereenvoudigen en te versnellen;
5. Zorg ervoor dat schuldeisers binnen een voorgeschreven termijn een opgave van alle openstaande schulden moeten doen;
6. Zorg voor een geleidelijke afbouw van inkomensondersteunende Rijksvoorzieningen en een minimabeleid dat werkenden met een laag inkomen langer ondersteunt want dit draagt beter bij aan het verkleinen van de armoedeval;
7. Maak gemeenten regievoerder van het proces van beschermingsbewind, waardoor zij een integrale aanpak kunnen realiseren. Hierbij is naast adviesrecht voor gemeenten voldoende financiering nodig of een andere financieringssysteem; overdracht van verantwoordelijkheid zonder voldoende financiering zorgt voor meer problemen!
8. Kom tot één betaalmoment voor uitkeringen, toeslagen en voorzieningen, vereenvoudig (aanvraag-)
9. Procedures en verkort de doorlooptijden voor toekenning. En zorg voor één overheid die de uitkeringen en toeslagen toekent, direct, op basis van actuele inkomensgegevens en levensgebeurtenissen." (p.3)

Samenvatting van WRR-Rapport: Weten is nog geen doen.

De WRR maakt in zijn de mentale mogelijkheden van burgers onderscheid tussen denk- en doenvermogen als het gaat om de (zelf)redzaamheid. Te vaak gaat de overheid uit van het rationeel perspectief. Dit betekent dat de burger altijd handelt op basis van zijn/haar kennis. Dit is echter niet het geval. Persoonskenmerken, waaronder stressgevoeligheid kunnen het handelend vermogen

aanzienlijk beperken, ook al weet hij/zij feitelijk dat handelend optreden gewenst is. Uitgaande van een realistisch perspectief kan het sociaal contract tussen overheid en burger

“De WRR waarschuwt geen overspannen verwachtingen te koesteren over de algemene trainbaarheid van niet-cognitieve vermogens. In elk geval bestaan er geen eenvoudige, snelle en goedkope oplossingen. Verschillen in doenvermogen zullen een realiteit blijven. Zolang er onvoldoende empirisch bewijs is, adviseert de WRR dus om terughoudend te zijn met de invoering van algemene interventies. Experimenteer met en doe gedegen onderzoek naar de mogelijkheden van training van niet-cognitieve vermogens. Daar waar de werkzaamheid van training van specifieke vaardigheden empirisch is onderbouwd, zou de overheid een toegankelijk aanbod moeten bevorderen.” (p. 4)

Als het gaat om de vormgeving van beleid rekening houdend met het bovenstaande beveelt de WRR aan:

- *“Om bij de voorbereiding van beleid te toetsen of de inrichting van de regelgeving rekening houdt met verschillen in doenvermogen;*
- *Om de mentale belasting voor burgers in kaart te brengen en met behulp van pilots of een IBO te onderzoeken hoe de mentale belasting bij stressvolle life events kan worden gereduceerd.” (p.5)*

Als het gaat om de keuzemogelijkheden van de burger in de beleidsontwikkeling beveelt de WRR aan:

- *“Om een keuzearchitectuur te hanteren die uitgaat van een realistisch beeld van de burger;*
- *De keuzedruk te reduceren;*
- *Verleidingen die een groot beroep doen op de zelfcontrole van burgers te verminderen;*
- *Zeer terughoudend te zijn met het bieden van grote keuzevrijheden op het terrein van essentiële financiële voorzieningen, zoals ziektekosten- en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en pensioenvoorzieningen.” (p.6)*

De menselijke maat is in het overheidsbeleid van groot belang. Dit betekent niet dat grove nalatigheid niet flink moet worden bestraft. Maar kleine onbedoelde fouten door de burger moeten geen onevenredig grote gevolgen hebben.

- *“De WRR beveelt aan bij de uitvoering van beleid vroegtijdig en persoonlijk contact met burgers te zoeken wanneer er sprake is van onregelmatigheden om zo beter onderscheid te maken tussen burgers die niet willen en die niet kunnen, en bij te kunnen sturen op een moment dat mensen nog genoeg mentale ruimte hebben om helder na te denken en in actie te komen.*
- *Een kenniscentrum kan helpen om een realistisch perspectief op de uitvoering van beleid verder in de praktijk te brengen, door middel van toetsen en ontwikkelen van best practices, pilots en veldexperimenten.” (p. 6)*

Uitgaande van een realistisch perspectief kan het sociaal contract tussen overheid en burger een nieuwe invulling krijgen

Handreiking aanpak kinderarmoede (Divosa 2017)

378000 kinderen groeien op in armoede. 60% van de kinderen die in armoede leven hebben werkende ouders.

Kinderarmoede heeft de volgende effecten:

1. Armoede zorgt dat kinderen niet kunnen meedoen
2. Armoede zorgt voor chronische stress
3. Armoede gaat ten koste van gezondheid en welbevinden
4. Armoede heeft negatieve effecten op gedrag, schoolprestaties en dus toekomstperspectief
5. Niet alle ouders kunnen hun kinderen beschermen tegen de gevolgen van armoede

Kinderarmoede pak je aan:

1. Door na te gaan of het Kindpakket volstaat
2. Door het Kindpakket vindbaar en toegankelijk te maken
 - a. Via portals
 - b. Door er bekendheid aan te geven
 - c. Door de juiste communicatiestijl te hanteren
3. Sluit met het Kindpakket aan bij de behoefte van de kinderen
4. Betrek de kinderen bij de beleidsontwikkeling

Vergroot het maatschappelijk bewustzijn door:

1. Je netwerk tegen kinderarmoede te versterken
2. Verbinding te zoeken met andere beleidsvelden en maatschappelijke partners
 - a. Onderwijs
 - b. Bibliotheken
 - c. Sport en cultuur
 - d. (Jeugd)gezondheid
 - e. Wijkteams (WMO en jeugd)
 - f. Werk, inkomen en Schulddienstverlening
 - g. Veiligheid
 - h. Woningcorporaties
 - i. Werkgevers

Alle kinderen kansrijk. Het verbeteren van de ontwikkelingskansen van kinderen in armoede (Kinderombudsman 2017)

In 2014 leefden volgens het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) 378000 kinderen in armoede. Op de vraag welke belemmeringen kinderen en jongeren in armoede ondervinden in hun ontwikkeling en in hoeverre het staand beleid en de voorzieningen aansluiten op de behoefte en ontwikkeling van kinderen en jongeren kwam de kinderombudsman met de volgende conclusies:

- *“Kinderen en jongeren in armoede worden in alle 14 onderzochten leefgebieden belemmerd in hun ontwikkelingen en de voorzieningen sluiten hier onvoldoende op aan.*
- *Armoedebeleid is nog te weinig integraal en te weinig gericht op de situatie thuis.*
- *Wat betreft het maatschappelijk leven van kinderen en jongeren is er meer aandacht nodig voor school en de buurt.*
- *Het systeem van kindvoorzieningen vraagt om verdere verbetering en de verschillen tussen gemeenten moeten worden verkleind.*
- *In het gemeentelijk beleid is nog te weinig spraken van maatwerk”.*

De kinderombudsman beveelt op basis van deze conclusies als het gaat om algemene uitgangspunten van het kindgerichte armoedebeleid aan:

- Een integraal armoedebeleid te ontwikkelen, zodat de armoedeproblematiek van kinderen en jongeren op alle leefgebieden wordt bestreden.
- Te zorgen voor stabilisatie in het gezin middels een perspectiefplan ter stabilisatie van de huidige situatie en de toekomst ter verbetering. Van het leven van alle gezinsleden.
- Maatwerk te bieden aan gezinnen, zodat ze adequaat van de eerste levensbehoefte kunnen worden voorzien.
- Kinderen in armoede te vragen wat ze nodig hebben en hoe de voorzieningen beter kunnen, zodat ze structureel beter gehoord worden.

Als het gaat om een stabiele leefsituatie beveelt de kinderombudsman aan:

- De financiële positie van de ouders te verbeteren, zodat zij in de basisbehoefte kunnen voorzien zonder onzekerheid.
- Schulden te voorkomen of te verhelpen, zonder plots de leefomstandigheden te veranderen vanwege de schuldenproblematiek.
- Voor goede en duurzame huisvesting te zorgen voor de stabiliteit van het gezin.
- Te investeren in 'empowerment' van ouders voor een beter toekomstperspectief.
- Te investeren in 'empowerment' van kinderen en jongeren voor een betere voorbereiding op de toekomst.

Als het gaat om de verbetering van het maatschappelijk leven beveelt de kinderombudsman aan:

- De school te betrekken bij het bestrijden van armoede door kinderen en jongeren de mogelijkheid te bieden zich te ontwikkelen.
- Te investeren in de kwaliteit van de buurten en buurtvoorzieningen, om plezierig buiten zijn mogelijk te maken.
- De kindervoorzieningen beter aan te laten sluiten op de behoeften van de kinderen en jongeren en de verschillen tussen gemeenten te verkleinen.

Nederlandse kinderen ontkoppeld. Als de verblijfsstatus van je ouders je levensstandaard bepaalt (De kinderombudsman 2017)

In dit rapport staat de volgende vraag centraal:

Hoe kan de situatie verbeterd worden van Nederlandse kinderen met een ouder die niet in Nederland mag wonen?

Nederlandse kinderen van ouders die geen legale verblijfsstatus hebben zijn vaak arm omdat:

1. *“De vader en/of moeder niet voor genoeg geld kan zorgen.*
2. *Er is een wet waarin staat dat een gezin geen geld krijgt van de Nederlandse staat als één ouder niet in Nederland mag wonen.*
3. *Kinderen mogen ook niet zelf geld krijgen omdat de Nederlandse regering heeft gezegd dat artikel 26 van het Kinderrechtenverdrag niet helemaal geldt.”*

De vier belangrijkste voorstellen van de kinderombudsman om deze oorzaken aan te pakken zijn:

- *“De belangen van kinderen moeten een belangrijker rol en een zwaarder gewicht krijgen bij de beslissing of een ouder een verblijfsvergunning krijgt: hun belangen moeten meegewogen worden. Om die belangen goed te kunnen afwegen moet de IND, die beslist of iemand een verblijfsvergunning krijgt, soms iemand inschakelen die de IND kan vertellen wat het beste voor het kind is.*
- *Als er maar één ouder voor de kinderen zorgt, moet de overheid die ouder helpen om van de andere ouder geld te krijgen om voor de kinderen te kunnen zorgen;*
- *De (Koppelings)wet moet worden aangepast, zodat een gezin met kinderen onder de 18 jaar toch geld kan krijgen van de overheid, ook al heeft één van de ouders geen verblijfsrecht.*
- *De overheid moet stoppen met de uitzondering bij art. 26 van het Kinderrechtenverdrag: kinderen moeten ook zelf geld kunnen krijgen van de overheid, zeker als dat niet via hun ouders kan.”*

Handreiking aan Nederlandse gemeenten voor effectief kindgericht armoedebeleid. Vernieuwde editie met tips uit de praktijk. (De kinderombudsman (2015)

De handreiking geeft volgende stappen aan die voor gemeenten moeten leiden tot een effectief kinderpakket:

1. *“Ga je oriënteren*
2. *Breng je doelgroepen in kaart*

3. *Betrek jongeren in het opstellen van het Kindpakket*
4. *Maak een breed aanbod voor kinderen en jongeren*
5. *Werk aan je netwerk*
6. *Maak het Kindpakket laagdrempelig*
7. *Informeer ouders en kinderen actief over het Kindpakket*
8. *Evalueer het Kindpakket.”*

Vervolgens zijn in interviews opgenomen met ambtenaren uit 4 gemeenten (Den Haag, Groningen, Leeuwarden en Westland) die ervaring hebben met een Kindpakket.

Om de jeugdparticipatie te bevorderen is het raadzaam bij het formuleren van de uitgangspunten en doelen van het beleid de participatieladder toe te passen:

1. Informeer kinderen en jongeren over belangrijke thema's
2. Raadpleeg kinderen en jongeren over zaken die hen aangaan
3. Ga in dialoog met kinderen en jongeren
4. Geef kinderen en jongeren inspraak
5. Stimuleer eigen initiatieven van kinderen en jongeren.

Om beleid te maken op het gebied van jeugdparticipatie kan men het volgende stappenplan volgen:

1. Bepaal uitgangspunten en doelen
2. Stel randvoorwaarden
3. Bereid de uitvoering voor: kies geschikte methode
4. Voer de methode uit
5. Evalueer de uitgevoerde taken en maak eventueel een doorstart

Een lang tekort. Langdurige armoede in Nederland. (Hoff, S., Wildeboer Schut, J.M. Sociaal en Cultureel Planbureau)

Bij de meest objectieve meetmethode voor het vaststellen van langdurige armoede is de episodemethode. Hierbij wordt voor elk peiljaar gekeken naar de periode van 2 jaar vóór als na het peiljaar. Verder worden in dit rapport twee armoedecriteria gehanteerd:

1. Het basisbehoeftecriterium (wonen, kleden, eten)
2. Het niet-veel-maar-toereikend-criterium (basisbehoefte + (minimale) uitgaven voor ontspanning en participatie).

Volgens deze methode was gemiddeld 55% van de armen langdurig arm uitgaande van het niet-veel-maar-toereikend-criterium en het peiljaar 2011. In het 2011 was 58% langdurig arm. Uitgaande van het basisbehoeftecriterium in dezelfde periode 45%. Bij de laatste inkomensgrens is een sterkere prikkel al het mogelijke te doen om zich uit de armoede te bevrijden.

SER (2017). *Opgroeien zonder Armoede. (Advies 17/03). Nederland, Den Haag: SER De focus van het armoedebeleid moet erop gericht zijn*

1. Door korte termijn-maatregelen (kindregelingen) als ook structurele maatregelen (gelijke kansen in het onderwijs) de armoede bij kinderen te verminderen
2. Het bereik van de bestaande instrumenten (kindregelingen) te vergroten (ook werkenden met een laag inkomen)
3. Als structurele oplossing 'lonend' werk de effectiefste vorm van armoedebeleid te laten zijn
4. Op meer maatwerk in de inkomensondersteuning. Men moet meer rekening houden met de vaste lasten in relatie tot de inkomsten.

5. Gedragwetenschappelijke uitgangspunten over schaarste en stress (Mobility Mentoring) in het armoedebeleid te integreren. Monitor innovatie in dit veld.
6. Arme kinderen en ouders snel te helpen en armoede en schulden te voorkomen.

Stuur resultaatgericht op kwantitatieve reductiedoelstellingen.

Armoede onder kinderen moet samen (Rijk, Gemeente, ouders) worden teruggedrongen:

1. Een integrale aanpak, met duidelijke afspraken wie wat op elk niveau doet
2. Het Rijk is systeemverantwoordelijk en moet toezien op het functioneren van de gemeenten in deze en ervoor zorgen dat zij hun verantwoordelijkheid (op lokaal niveau) kunnen nakomen.

Wat kan het Rijk doen?

1. Inkomensondersteuning minder generiek maken.
2. Instellingen direct financieren (niet via ouders)
3. Meer eenduidigheid in betaling van toeslagen, uitkeringen ed. Dit leidt tot een overzichtelijker administratie van de burger.
4. Besteed aandacht aan armoede bij werkende ouders (ook zelfstandigen) door belastingmaatregelen en zorg voor een stabielere arbeidsmarktpositie.
5. Neem kinderrechtenperspectief mee in de overweging mee bij armoede als ouders geen recht hebben op inkomensondersteuning om kinderen niet tussen wal en het schip te laten vallen.

Wat gemeenten kunnen doen.

1. Betrek jongeren bij het vergroten van het doelgroepenbereik om kennis te vergaren. Voorkom niet-gebruik, met name onder werkende minima. Laat effectiviteit van beleid beoordelen.
2. Verbeter de communicatie over de regelingen. Vereenvoudig de aanvraagprocedure. Bundel regelingen voor kinderen ter voorkoming van versnippering.
3. Kies voor regelingen met inkomensgrenzen met glijdende schaal om werkende beter te kunnen bereiken.
4. Om het bovenstaande te realiseren kan men een armoederegisseur inzetten
5. Adequate vroegtijdige schuldhulpverlening voor gezinnen met kinderen. Ook nazorg en educatie zijn belangrijke instrumenten in een dergelijke situatie. Inzet van Mobility Mentoring.
6. Aanspreken van schuldeisers bij het voorkomen van betalingsachterstanden en te makkelijk verlenen van kredieten.

Intensiveer de samenwerking met scholen

1. Scholen moeten een grotere signalerende, informerende en doorverwijzende rol krijgen.
2. Scholen en ouders moeten samen schoolkosten beheersbaar houden.
3. Scholen spelen belangrijke rol in de financiële educatie aan kinderen.

Meer aandacht voor armoede en schulden in bedrijven

1. Maak armoede en schuldenproblematiek van werknemers bespreekbaar. Wijs op trainingen door werknemersorganisaties
2. Verwijs als werkgever naar inkomensondersteunende maatregelen. Tref waar mogelijk tijdelijke overbruggingsregelingen met de werknemer.

BIJLAGE 9 MINIMAREGELINGEN VERGELIJKBARE GEMEENTEN

In onderstaande sub paragrafen lichten we de bovenwettelijke minimaregelingen van de gemeente Barneveld en Nieuwegein kort toe.

Minimaregelingen Barneveld

De meeste minimaregelingen zijn bedoeld voor huishoudens die een inkomen hebben tot 110% van de bijstandsnorm die voor het huishouden geldt. Alleen schoolkosten worden (gedeeltelijk) vergoed tot een huishoudinkomen van 120% van de geldende bijstandsnorm.

Schoolkostenregeling

Voor basisschoolleerlingen kunnen ouders per kind elk jaar een tegemoetkoming van € 50,00 aanvragen. Voor leerlingen in het voortgezet onderwijs is er een tegemoetkoming van € 200,00 als men vanuit het basisonderwijs overgaat. Daarna kunnen ouders per leerling nog 3 jaar jaarlijks € 125,00 aanvragen.

Computer en printer

Eenmaal per 60 maanden per gezin een computer met printer aanvragen. De gemeente geeft ze in natura tot een bedrag van maximaal €500.

Sport en cultuurregeling

Voor een aantal in de beleidsregels genoemde sporten vergoedt de gemeente de basiscontributie (voor fitness maximaal € 215,00). Voor andere sporten vergoeden ze 50% van de basiscontributie (max. € 100,00). Sportkleding vergoedt de gemeente ook (voor kinderen van 5-11 jaar € 50,00, kinderen van 12-17 jaar € 75,00 en volwassenen € 25,00). Voor muziek, zang en theater is er voor kinderen een jaarlijkse vergoeding van € 215,00. Voor volwassenen die les willen volgen aan de muziekschool vergoedt de gemeente € 350,00 per jaar. Verder is er een aanvullende vergoeding voor culturele activiteiten (voor 5 tot en met 11-jarigen: € 50,00; voor 12 tot en met 17 jaar: € 75; voor volwassenen: € 25,00).

Zwemles en zomerzwemabonnementen

Voor iedereen met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm worden zwemlessen vergoed om het zwemdiploma A te kunnen behalen.

Voor de zomerzwemabonnementen vergoedt de gemeente het voorverkooptarief.

Minimaregelingen Nieuwegein

Als bovenwettelijke minimaregeling kent Nieuwegein de stadspas (<http://www.nieuwegeinstadspas.nl>). Deze biedt voornamelijk korting op activiteiten voor kinderen en volwassenen op het gebied van sport, cultuur, zwemlessen, onderwijs (vergoeding huiswerkbegeleidingen attracties voor huishoudens tot 125% van de geldende bijstandsnorm²⁴).

Voor kinderen van 4 tot 18 jaar is ook nog Stichting Leergeld Nieuwegein actief. Dit landelijke stichting heeft zelfstandige lokale stichtingen in veel steden die kinderen en jongeren uit een huishouden met een verzamelinkomen tot 120% van de bijstandsnorm ondersteunen²⁵. In Nieuwegein is de stadspas de voorliggende voorziening als het gaat over het bovenwettelijke minimabeleid. Dekt voor kinderen

²⁴ Zie <http://www.nieuwegeinstadspas.nl>

²⁵ Zie <http://www.leergeld.nl/> / <http://www.leergeld.nl/nieuwegein>

en jongeren de stadspas niet alle redelijke kosten, dan kan door de ouders een aanvraag worden gedaan. Hier kan ook gedacht worden aan schoolbenodigdheden. Vanuit de stichting leergeld is per jaar €225,00 per kind beschikbaar.

Daarboven kan voor een kind in de leeftijdscategorieën 6 t/m 12 jaar en 13 t/m 17 jaar éénmaal per categorie een aanvraag gedaan worden voor een fiets. Bovendien kan voor een MBO-leerling of een leerling in het voortgezet onderwijs (indien niet in het bezit van een computer jonger dan 4 jaar) éénmaal per 4 jaar een aanvraag indienen voor een nieuwe computer (met printer). Deze twee regelingen worden in opdracht van de gemeente uitgevoerd.

BIJLAGE 10 FAILLISSEMENT UITVOERDER MINIMAREGELINGEN

Inleiding

De gemeente werd op 19 september op de hoogte gesteld van het feit dat AMC Consultancy B.V. (AMCNexxt), kantoorhoudende aan de Prins Bernhardstraat 1 te Millingen aan de Rijn, 18 september 2018 failliet is verklaard.

AMCNexxt zorgde voor het contact met minima, verwerkte aanvragen, verzorgde inkomenstoetsing etc. Diensten waarvoor wij AMCNexxt in hebben gezet bestonden uit het Kindpakket, de Geld Terug Regeling (GTR) en GTR-extra, de Compensatie klanttarief schoonmaakondersteuning en de Compensatie chronisch zieken gehandicapten.

Zoals bekend voeren we het minimale beleid niet alleen voor de inwoners van Veenendaal uit, maar ook voor de inwoners van Rhenen en Renswoude.

Voor de goede orde; onder de taken van AMCNexxt vielen NIET de uitvoering van Bijzondere Bijstand, Individuele inkomenstoetsing, Collectieve ziektekostenverzekering, of het Jeugdfonds Sport & Cultuur.

Aantal betrokken inwoners:

	Aantal huishoudens die bekend zijn bij Bureau Minimaregelingen	Aantal personen die bekend zijn bij Bureau Minimaregelingen
Veenendaal	2417	4440
Rhenen	387	732
Renswoude	21	52
Totaal	2.825	5.224

Let wel, dit zijn huishoudens/ personen die bekend zijn bij Bureau Minimaregelingen, dat bekend niet perse dat ze ook een aanvraag hebben gedaan dit jaar.

Stand van zaken op 14 november 2018

Werkzaamheden AMCNexxt

AMCNexxt heeft met toestemming van de kantonrechter haar werkzaamheden tot en met 19 oktober voortgezet. Hiervoor heeft de gemeente een aparte vergoeding betaald.

Dit betrof alle reguliere werkzaamheden met uitzondering van het uitbetalen van de vergoedingen aan rechthebbenden en aanbieders. Deze worden vanaf 1 oktober door de gemeente zelf uitbetaald.

Per 20 oktober is de overeenkomst per AMCNexxt beëindigd.

Overgang naar Internexxt

Vanaf 19 september is er door de gemeente hard gewerkt om een nieuwe aanbieder te vinden en de gevolgen voor de inwoners zo klein mogelijk te houden. Dit heeft geresulteerd tot het aangaan van een samenwerking met Internexxt en moederbedrijf Intermediad.

Internexxt neemt alle werkzaamheden van AMCNexxt over met uitzondering van het uitbetalen van de vergoedingen aan rechthebbenden en aanbieders. Dit blijft de gemeente vooralsnog zelf doen. De mogelijkheden om ook dit uit te besteden aan Intersolve (geaccrediteerd door de Nederlandse Bank) worden de komende maanden onderzocht.

Er wordt druk gewerkt aan een contract met verwerkersovereenkomst. De verwachting is dat deze voor eind november ondertekend is met terugwerkende kracht tot 19 september 2018 en einddatum 31 december 2019. Kosten zijn gelijk aan wat we aan AMCNexxt betaalden.

Overdracht dossiers

Het volledige fysieke en digitale archief is van AMCNexxt overgedragen aan Internexxt. Middels een verwerkersovereenkomst wordt de privacy van de inwoners gewaarborgd.

Gevolgen voor inwoners

Er heeft een kleine vertraging gezeten in de uitbetaling van vergoedingen maar voor de rest hebben inwoners weinig tot geen nadelige effecten gehad van het faillissement van AMCNexxt en de overgang naar Internexxt. De overgang is erg vloeiend verlopen. Daar is in onze organisatie erg hard aan gewerkt.

Voor inwoners is er weinig veranderd. Er is niks veranderd aan de regelingen of de manier waarop rechthebbenden deze kunnen aanvragen. De websites en het mailadres zijn nog hetzelfde. Alleen telefoonnummer en postadres zijn gewijzigd.

Inwoners die bekend waren bij AMCNexxt zijn begin oktober middels een brief geïnformeerd. Voor eind november wordt er een nieuwe brief gestuurd met de definitieve nieuwe partij.

Maandag 1-10 is er een brief naar de inwoners gegaan die bekend waren bij AMCNexxt. Daarvoor kwamen er enkele telefoontje. Naar aanleiding van de brief wel iets meer. KCC kan de meeste telefoontjes beantwoorden.

Uiterlijk halverwege december ontvangen de inwoners die bekend waren bij AMCNexxt de brief met betrekking tot de uitrol van het nieuwe boekjaar. In deze brief zal tevens een toelichting worden gegeven over de nieuwe uitvoerder.

Gevolgen voor de gemeente

AMCNexxt ontving twee verschillende geldstromen van de gemeente Veenendaal:

1. Vergoedingen voor managementkosten, klantcontacten, mailingen, etc.
2. Werkbudget om de minimaregelingen te betalen. Dit geld gaat een op een door naar de inwoners (projectrekening)

De curator heeft vastgesteld dat beide geldstromen onder de boedel vallen. De managementvergoeding was betaald tot en met Q3 dus hiermee zijn we weinig geld kwijt. Op de projectrekening stond echter nog ruim € 130.000. Er is een juridische discussie ontstaan over het feit of de projectrekening onder de boedel valt. De curator heeft besloten dat deze wel onder de boedel valt. Wij hebben hier als gemeente lessen uit getrokken voor de toekomst om soortgelijke situaties te voorkomen.

We hebben een advocaat in de arm genomen die ons ondersteunt in bovengenoemde juridische discussie en in het opstellen van de totale vordering die wij op AMCNexxt hebben (Managementfee, Projectrekening, advocaatkosten, meer gemaakte arbeidsuren). Op basis van deze berekening is een claim gestuurd aan de curator van AMCNexxt. Afhankelijk van aard en aantal schuldeisers en vorderingen zal bepaald worden of en zo ja hoeveel geld er nog terug zal vloeien naar de gemeente. Alles overziend heeft het college besloten af te zien van verder gerechtelijke procedures.